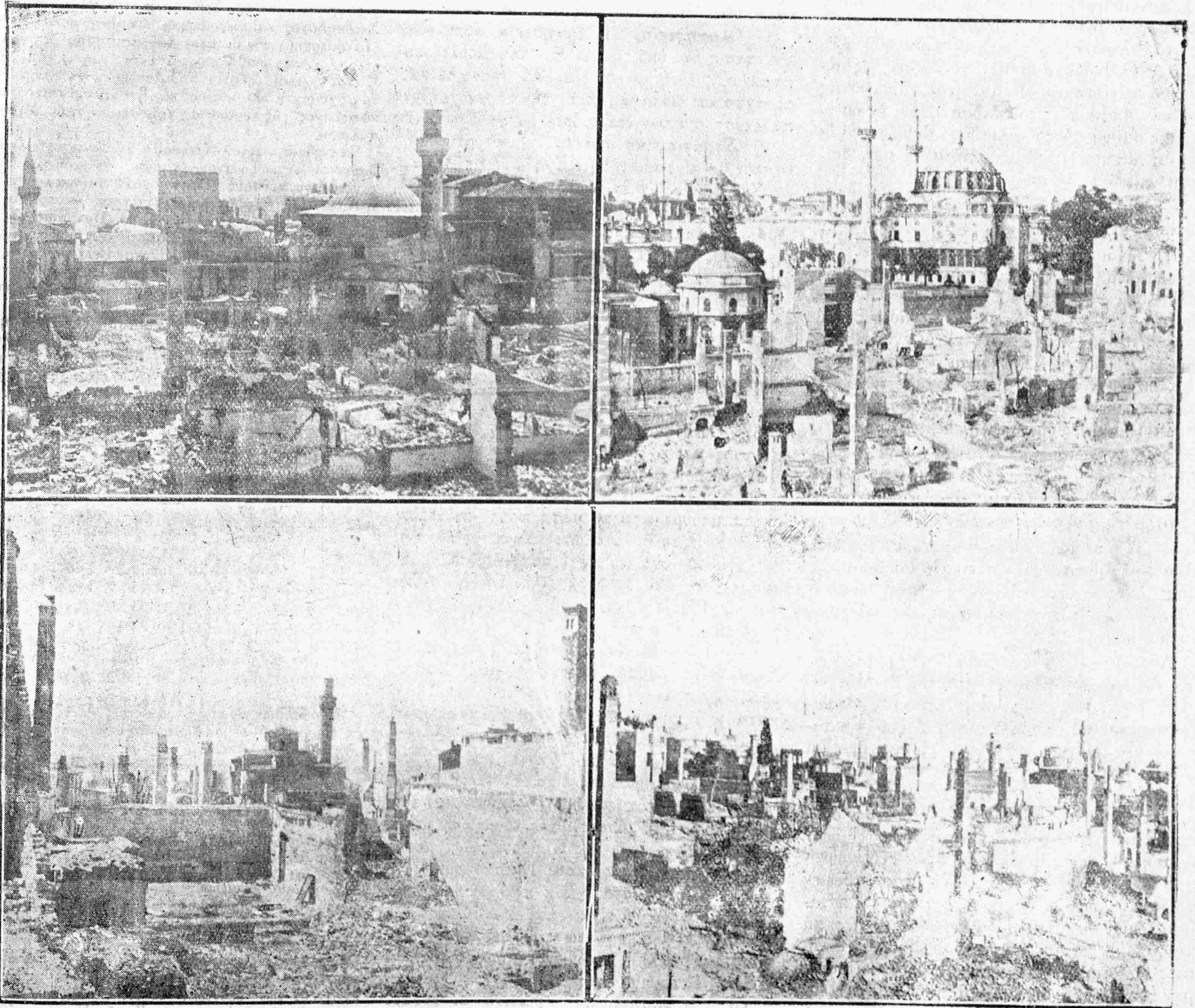

'Ασ' Όλα

Τὸ σύμβολόν μας: ΔΙ' ΟΛΙΓΩΝ ΠΟΛΛΑ

* ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ *

ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΕΙΠΙΑ ΤΩΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΩΝ ΠΥΡΚΑΙΩΝ

➤ Ο ΠΡΩΤΟΣ ΟΙΚΟΣ ΕΝ ΑΝΑΤΟΛΗ: ΣΤΑΪΝ ➤

ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΟΜΙΛΙΑ

ΤΑ ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑΤΑ

Περὶ τὸν γλυκὺν Διδάσκαλον εἶχε συγκεντρωθῆ ἐπὶ τοῦ ὄρους «ὄχλος πολὺς», ἵνα ἀκούσῃ τὴν διδασκαλίαν του καὶ ἵνα θεραπεύσῃ τοὺς ἀρρώστους αὐτοῦ. Ὁ Ἰησοῦς ἠδύπλαγχνίσθη τὸν ὄχλον τοῦτον καὶ ἐπετέλεσε πρὸς αὐτὸν τὸ παρήγορον αὐτοῦ ἔργον. Ἄλλ' ἡ ὥρα εἶχε προχωρήσει πλέον καὶ οἱ μαθηταὶ του, ἀνακαλοῦντες τὸ πνεῦμα τοῦ διδασκάλου εἰς τὰς σωματικὰς ἀνάγκας τοῦ συνωθουμένου πλήθους, ζητοῦσιν ὅπως ἀπολύσῃ ὁ Ἰησοῦς τὸν ὄχλον διὰ τὴν μεταβῆ εἰς τὰ πλησίον χωρία καὶ προμηθευθῆ τροφίμα. Ὁ Ἰησοῦς ἀπαντᾷ: «δότε σεῖς εἰς αὐτοὺς νὰ φάγωσιν», οἱ δὲ μαθηταί, ἀποροῦντες διὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ διδασκάλου, ἐννοοῦντος νὰ θρέψῃ τὴν χιλιάδας ἀνθρώπων ἐκ τῆς ὡς πάντοτε μικρᾶς προμηθείας των, διαμαρτύρονται:

— Δὲν ἔχομεν, τῷ λέγουσιν, ἐδῶ παρὰ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθῦς.

Ὁ Χριστὸς ἐπιμένων, διατάσσει νὰ τῷ φέρωσι ταῦτα πλησίον του, παραγγέλλει εἰς τὸν λαὸν νὰ καθῆσθ ἐπὶ τῶν χόρτων, εὐλογεῖ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθῦς καὶ δίδει εἰς τοὺς μαθητάς του νὰ μοιράσωσιν. Ἐκεῖνοι ἔπραξαν κατὰ τὴν διαταγὴν του· ἐκ τῶν εὐλογηθέντων ἐκείνων ὀψωνίων ἔφαγον ὑπερπεντακισχίλιοι ἄνθρωποι καὶ ἐπερίσσευσαν δώδεκα κόφινοι.

Οἱ λόγοι οὗτοι τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ μᾶς εἶναι πολὺ συνήθεις. Ἡ διαμαρτυρία τῶν μαθητῶν ἐπὶ ἀνεπαρκείᾳ ἀκούεται πάντοτε ἐξερχομένη ἀπὸ χεῖλη πολλῶν:

— Τί δυνάμεθα νὰ κάμωμεν ἡμεῖς; ποῖα εἶναι αἱ ἠθικαὶ καὶ πνευματικαὶ δυνάμεις μας διὰ νὰ ἐπαρκέσωμεν; ὅπως εἶναι ἡ ἔθνικὴ ἰσχὺς διὰ νὰ ἐπιτελέσωμεν καὶ αὐτὸ τὸ καθήκον;

Αὐτὰ καὶ ἄλλα παρόμοια ἀκούονται, γράφονται καὶ ψιθυρίζονται πανταχοῦ. Μία βαρεῖα ἀπελπισία καὶ νύρκης ἀπόπνοια ἀναδίδεται ἀπὸ τοὺς λόγους αὐτούς, οἱ ὅποιοι καταδικάζουν εἰς ἀδράνειαν καὶ παραλύσαν ὄχι μόνον, δυστυχῶς, ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τὰς προφέρουν, ἀλλὰ καὶ πάντας ἐκείνους, οἵτινες κάμπτονται εἰς αὐτούς. Καὶ ὅμως ἐφ' ὅσον ἐπικρατεῖ ἡ μοιρολατρικὴ αὐτὴ ἰδέα, ἐφ' ὅσον δομώμεθα ἀπὸ τὰς σκέψεις, ὅτι «οὐδὲν δυνάμεθα, ἄρα οὐδόπως πρέπει νὰ προσπαθῶμεν νὰ ἔχωμεν ὠραία ἰδανικά», πάντοτε θὰ καταδικάζωμεν ἑαυτούς, θὰ ἔλθῃ δὲ στιγμὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ τὰς ὑπαρχούσας ἐν ἡμῖν δυνάμεις θὰ καταλύσωμεν καὶ οὕτω θὰ καταστῶμεν παντελῶς ἀνίσχυροι, ἀληθινὰ ἀνωφελεῖς.

Μὲ πέντε ἄρτους ἐτράφησαν ὑπερπεντακισχίλιοι ἄνθρωποι. Ὅποιον τόλμημα! Καὶ ὅμως, ὅπως ὑπὸ τὴν ὑπέροχον τοῦ Χριστοῦ δύναμιν αἱ μικραὶ αὐταὶ προμήθειαι ἐπύρκεσαν διὰ νὰ θρέψουν τόσους, οὕτως ὑπὸ τὴν ἰσχυρὰν ἔθνικὴν ἐπίδρασιν τὰ ὑπάρχοντα ἐν ἡμῖν ζωτικὰ στοιχεῖα δύνανται νὰ ἐξαρκέσωσιν εἰς μίαν εὐρουτάτην πνευματικὴν πανδαισίαν καὶ γενικὴν ἀνακούφισιν.

ΑΠΟΛΟΓΗΤΗΣ

Παρὰ τὴν τρομερὰν φωνὴν τοῦ χαλκοστόμου πυροβόλου, ὅπερ κατὰ τὰς τελευταίας μάχας ἤρχισε νὰ ἤχῃ ἐπὶ τῶν ἀπροσίτων κορυφῶν τῶν μαλισσορικῶν ὀρέων, καὶ παρ' ὄλην τὴν θρυλληθεῖσαν ἐξέγερσιν τῆς Ἡπείρου, ἐφαίνετο ἀριδῆλως κατὰ τὸ δικρρεῦσαν ἐφθήμερον, ὅτι τὸ ζήτημα τῶν Μαλισσόρων θὰ εἰσῆρχετο εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ φάσιν. Τὰ γεγονότα, τῶν τελευταίων μάλιστα τοῦ ἐφθήμερου ἡμερῶν, ἐδικαιολόγησαν τὸ ὀρθὸν τῶν σκέψεων τῶν αἰσιοδοξούντων.

Τὸ ζήτημα ἔληξε διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς Κυβερνήσεως τῶν δώδεκα αἰτημάτων τῶν Μαλισσόρων. Ὅποια εἶνε τὰ αἰτήματα ταῦτα, δὲν εἶνε εἰσέτι γνωστὸν· κατὰ τοὺς ἐκ τῶν παρασκηνίων ταῦτα πληροφορηθέντας εἶνε:

1) Ἀμνηστία. Ἡ ἀμνηστία αὕτη εἶνε ἐπέκτασις τῆς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Σουλτάνου παραχωρηθείσης ἀμνηστίας, ἐδόθησαν δὲ καὶ αἱ σχετικαὶ διαταγαί, διὰ τὴν ἀνενόχλητον παλινόστησιν τῶν Μαλισσόρων.

2) Στρατιωτικὴ θητεία. Ἡ στρατιωτικὴ θητεία θὰ εἶνε τριετῆς μὲ δύο ἔτη ὑπηρεσίας ἐν Σκόδρα καὶ ἐν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

3) Ὑπάλληλοι. Ἐν Μαλεσίᾳ θὰ διορίζονται ὑπάλληλοι γνωρίζοντες τὴν Ἀλβανικὴν. Οἱ Μπαϊρακτάραι (φύλαρχοι) τῶν Μαλισσόρων θὰ διορισθοῦν μουδέραι τῶν ναχιέδων.

4) Φόροι. Ἡ εἰσπράξις τῶν φόρων ἐν Μαλεσίᾳ ἀναβάλλονται ἐπὶ δύο ἔτη.

5) Φόρος προβάτων. Ἐξ ἐκάστου προβάτου θὰ εἰσπράττεται φόρος 1 γροσίου ὅπως καὶ ἐν Σερβίᾳ καὶ Μαυροβουνίῳ, μολονότι διὰ τὰς λοιπὰς τοῦ Κράτους χώρας εἶνε 4 γρόσια.

6) Ὀπλοφορία. Ἐπιετράπη ἡ ὀπλοφορία εἰς τοὺς μετερχομένους τὸ ἔργον τοῦ ποιμένου καὶ τοῦ δασοφύλακος.

7) Σχολεῖα. Ἡ Κυβέρνησις θὰ χορηγήσῃ τὰ ἀπαιτούμενα ὑλικά μέσα πρὸς ἀνάγεισιν προκαταρκτικῶν Σχολῶν. Δημοσίᾳ δαπάνῃ θὰ ἰδρυθοῦν σχολεῖα εἰς 7 ναχιέδες. Οἱ διδάσκαλοι θὰ μισθοδοτῶνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ διδασκαλία θὰ γίνεταί εἰς τὴν ἐγγῶριον γλῶσσαν.

8—9) Ὀδοί. Κατασκευὴ ὁδῶν εἰς Σαλὴ Σηρέλη καὶ Σουσι, ἐπειδὴ δὲ αἱ ὁδοὶ αὗται ἐμπεριέχονται ἐν τῷ κυβερνητικῷ χάρτῃ, ἡ κατασκευὴ αὐτῶν θὰ συντελεσθῇ λίαν ταχέως.

10) Ἀνοικοδόμησις οἰκιῶν. Θὰ συστηθῇ ἐπιτροπὴ ἐν ἐκάστῃ ναχιέ πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατὰ τὰ τελευταῖα γεγονότα κατεδαφισθησῶν οἰκιῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ θὰ εἶναι διμελής. Καὶ τὸ μὲν ἐν μέλος θὰ ἐκλέγηται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τὸ δὲ ἕτερον ὑπὸ τοῦ καθολικοῦ Ἐπισκόπου.

11) Βοηθήματα. Ἐκ τῶν καθηκόντων τῶν ἐπιτροπῶν θὰ εἶναι καὶ ἡ ἐπίβλεψις τῆς διανομῆς τῶν βοηθημάτων. Τό γε νῦν ἡ Α. Μ. προσέφερε 10000 λιρῶν καὶ ἡ δωρεὰ αὕτη θὰ αὐξηθῇ ἐὰν κριθῇ ἀνεπαρκής.

12) Ἡ συντήρησις. Ἐπειδὴ τὸ ἔδαφος τῆς Μαλεσίας εἶναι πτωχόν, καὶ ἐπειδὴ αἱ γαῖαι τῶν Μαλισσόρων, μείνας ἐπὶ μακρὸν ἀκαλλιέργηται, ὡς ἐκ τῶν τελευταίων γεγονότων, δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ ἐπαρκέσωσι πρὸς συντήρησιν τῶν κατοίκων, ἡ Κυβέρνησις θὰ χορηγήῃ ἡμισυ κοιλὸν ἀραβοσίτου καθ' ἐκάστην εἰς πάντα ἄπορον οἰκογενειάρχην Μαλισσόρον καὶ μίαν λίραν Τουρκίας ἐφ' ἅπαξ εἰς πάντα μὴ οἰκογενειάρχην.

Κατὰ τὸ παρελθὸν ἐφθήμερον ἡ Μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐθρήνησε τὸν θάνατον τοῦ ἐκ τῶν διαπρεπεστέρων αὐτῆς ἱεραρχῶν, τὸν θάνατον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Καστορίας Ἰωακείμ Βαξεβανίδου, οὗτινος τὴν εἰκόνα μετὰ τινων λιτῶν γραμμῶν τῆς βιογραφίας καὶ δράσεώς του δημοσιεύομεν ἀλλαχοῦ τοῦ μετὰ χεῖρας τεύχους. Ὁ θάνατος αὐτοῦ ἀνεκονώθη ἐπισήμως ἐπὶ Συνόδου κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς παρ. Τετάρτης ὑπὸ τῆς Α. Θ. Π. καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος ἠὲ ἤχηθη ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐν σκηναῖς δικαίων.

Ἐπὶ τῆς αὐτῆς συνόδου ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ τηλεγραφήματα τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Χαλκηδόνος καὶ Βεροίας, δι' ὧν ἀνήγγειλαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα τὸν θάνατον τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου. Ἀνεγνώσθη πρὸς τούτους καὶ ἐκθεσις τοῦ Πατριαρχικοῦ ἐξάρχου, τοῦ Δευτερεύοντος τῶν Πατριαρχείων κ. Εἰρηναίου, εἰς ἣν επισυνάπτετο καὶ κατάλογος τῆς περιουσίας τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου.

Ἡ κηδεῖα αὐτοῦ ἐτελέσθη ἐν Ἀντιγόνῃ, ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἁγ. Ἰωάννου, ἐν μέσῳ γενικοῦ καὶ ἀπειριγάρτου πένθους. Τὴν κηδειαν παρηκολούθησεν ἡ Α. Θ. Π. ὁ πρῶν Κωνσταντινουπόλεως κ. Ἀνθίμος, ὡς ἀντιπρόσωπος τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ὁ Δέκων, ὁ Μιτυλήνης, ὁ Σάμου, ὁ Λήμου, ὁ Λέρονος καὶ Καλύμνου, ὁ Δεβρῶν καὶ Βελισσοῦ, ὁ Κρήνης, ὁ Βεροίας, ὁ δευτερεύων τῶν Πατριαρχείων κ. Εἰρηναῖος, ὁ πρῶν Κορυθαῖος καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ἀμφιπόλεως.

Τὸ ἱερόν αὐτοῦ σκήνος ἐκομίσθη εἰς τὸν περίβολον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς, ἐνθα ἐν μέσῳ λυγμῶν καὶ δακρύων παρεδόθη εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μητρὸς γῆς, ταφεῖς παρὰ τὸ πλευρὸν ἐτέρου τῆς Ἐκκλησίας γενναίου στρατιώτου, τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Πελαγονίας Ἰωακείμ Φοροπούλου, ὃν ὡς ἀδελφὸν ὀραίμονα ὁ πολὺκλαυστος Καστορίας ἠγάπα.

Τύχη ἀγαθῇ, ἀμφοτέρω τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἀγωνισάμενοι καὶ τὸν ἱερόν δρόμον τελέσαντες, ἔπεσαν γενναίως ἐπὶ τῶν ἐπάλλεσιν τῶν περγάμων τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀντάξια τέκνα τῶν Χρυσοστόμων καὶ Γρηγορίων.

Ἡ Μ. Πρωτοσυγκεῖα, ἀφορμὴν λαβοῦσα ἐκ τοῦ κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα βιαίου ἐξισλαμισμοῦ τῆς ἀτυχοῦς ἐκ Ἐάνθης Βικτωρίας, ἀπέστειλεν εἰς τὰς ἐνορίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐγκύκλιον, δι' ἧς συνιστᾷ προσοχὴν εἰς τοὺς γονεῖς καὶ κληδμόνας κατὰ τῶν ἐπιζητουμένων ἐξισλαμισμῶν τῶν ἀνηλικῶν τέκνων, οἰκείων καὶ συγγενῶν αὐτῶν.

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν ἔδραν τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ἐκ Βεροίας ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Ἰωακείμ, ἐπέδωκε πρὸς τὴν Α. Ε. τὸν Νομάρχην Θεσσαλονίκης ἐντονώτατον τακτῆριον, δι' οὗ διαμαρτύρεται κατὰ τοῦ ἐξασκουμένου ὑπὸ τινων βιαίων ἐκβιασμοῦ συνειδήσεως καὶ ζητεῖ τὴν εἰς τοὺς κόλπους τῆς οἰκογενείας αὐτῆς ἀπόδοσιν τῆς πρὸς ἐξισλαμισμὸν ἐπὶ τοῦ ἀπαγωγέως αὐτῆς περιορισθείσης ὀρθοδόξου κερρασίδος.

Συνεπεῖα ἀναφορᾶς ἐνοριτῶν τινων Φαναρίου, ἐζητήθη συνοδικῶς παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Πατριαρχοῦ Ἱεροσολύμων ἡ ἀνάκλησις τοῦ ἐνταῦθα ἐπιτρόπου τοῦ Παν. Τάφου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Α. Μ. ἐκώφευσε εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας, ἀνετέθη εἰς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἡ περαιτέρω ἐνέργεια τῶν δεόντων. Ἡ Α. Θ. Π., συμμορφουμένη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Ἱεράς Συνόδου, ἔθεσεν εἰς ἀργίαν τὸν ἐπίτροπον τοῦ Π. Τάφου καὶ ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Ὑψ. Πύλιν, ὅτι καίτοι τούτεῦθεν ἀναγνωρίζουσα τὴν ἰδιότητά του ἐνταῦθα.

Ἐξαντληθέντος τοῦ πρὸ δεκαετίας περίπου ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἁγ. Θεσσαλονίκης προπαρασκευασθέντος Μύρου, διαφρίσθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ἁγίων Συνοδικῶν Διδυμοτείχου, Λήμου καὶ Λέρονος καὶ Καλύμνου, ἡτις θὰ φροντίσῃ περὶ κατασκευῆς νέου ἁγίου Μύρου κατὰ τὸ προσεχὲς Πάσχα.

ΑΙΤΙΑ Ή ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

— Πάμε να πάρωμεν ένα τὸ ρακί, σκοτόνει τὰ μικρόβια τῆς χολέρας.
 — Ὅχι, καϋμένε, ἀπόψε δὲν ἔχω διάθεσιν.
 — Καὶ τί; πρέπει νὰ ἔχη κανεὶς διάθεσιν γιὰ νὰ πιῇ; τότε ἀκριβῶς πρέπει νὰ πίνῃ, ὅταν δὲν ἔχη διάθεσιν... γιὰ νὰ κάμῃ.
 — Εἶσαι πολὺ περιεργὸς καὶ ἐπίμονος ἄνθρωπος.
 — Εἶμαι πολὺ λογικὸς καὶ θαυμάσιος Μέντωρ.

Ἐμβῆκαν εἰς ἓν καπηλεῖον à la mode —διότι τώρα, εἰς τὸν αἰῶνα τῆς ἐξευγενίσεως, καὶ τὰ καπηλεῖα ὑπέστησαν κάποιαν ἐξέλιξιν.— Μετὰ κόπου εὖρον ἓν κενὸν τραπεζάκι, ἐστρουμώχθησαν εἰς μίαν γωνίαν του, καὶ σοβαροὶ καὶ ὑπερήφανοι, ὡς στρατηγοὶ κατακτῆσαντες ὀχυρὰν τοποθεσίαν, ἤρχισαν νὰ παρατηροῦν γύρω.

Ἡ αἴθουσα ἦτο πλήρης, τὰ τραπεζάκια γαρνιρισμένα τελειότατα ἀπὸ τὴν θαυμασίαν καὶ συνήθη γαρνιτούραν των, τὰ γκαρσόνια πηγαινοήρχοντο μανιωδῶς, αἱ παραγγελίαι ἀντήχουν ὡς στρατιωτικὰ προστάγματα.

— Τὴν τὴν τὴν τὴν!
 — Ὅριστε, κύριοι!
 — Ἐνα καραφόνι ἄνθος εἰς τὸ ἔξ!
 — Μεζέδες γρήγορα εἰς τὸ πρῶτον!
 — Τρεῖς μάλιστα ἔξω!

Καὶ ὅλα αὐτὰ διεσταυροῦντο εἰς τὸν ἀέρα τοῦ καπηλείου, τὸν πυκνὸν ἀπὸ καπνοῦς σιγάρων καὶ ἀποπνοίας μεζέδων.

Παρήλθον μερικὰ λεπτά, κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ δύο φίλοι ἐπερίμεναν τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παραγγελίας των.

— Ἐνα καραφάκι δούζικο καὶ μεζὲ ἐκλεκτόν!
 Τέλος ἔφθασε τὸ γκαρσόνι μ' ἓνα μέγαν δίσκον, τὸν ἐξεκένωσεν εἰς τὸ τραπεζάκι τῆς γωνίας καὶ οἱ δύο φίλοι ἤρχισαν νὰ πίνουν, συζητοῦντες.

— Ξεύρεις, τὸ δούζικο σκοτόνει τὰ μικρόβια τῆς χολέρας.

— Ποῦ τὸ διάβασες αὐτό; ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὸ καταλάβω. Ἰσα-ἴσα, νομίζω, ὅτι ἂν ἐζητούσαμε τρόπον ν' ἀρπάξωμε τὴν χολέραν εὐκολώτερα, δὲν θὰ εὐρίσκαμεν θαυμασιώτερον.

— Τί μοῦ λές, σύ, παιδί μου; ὁμοιάζεις μὲ τὸν Ρίχτερ τὸν φοβερόν...

— Δὲν ξεύρω μὲ ποιὸν ὁμοιάζω. Κύτταξε ὅμως ἐδῶ τί γίνεται. Εἴμεθα καμμιά πενηνταριά ἄνθρωποι κάθε προελεύσεως, κάθε καρυδιάς καρῦδι.

— Ἐ, καί...
 — Αὐτοὶ οἱ πενήντα μεταχειρίζονται ἀπὸ ἓν περόνι, ἓν ποτηράκι καὶ ἀνάλογα πιατάκια.

— Λοιπόν;
 — Ὅλα αὐτὰ παίζουν ἐδῶ μέσα ἓνα δαιμόνιον στρόβιλον, τὸ ποτήριον σὲ δύο λεπτά θὰ πάγῃ στὸ ἄλλο ἄκρον τῆς σάλας καὶ σὺ θὰ πάρῃ κανενὸς ἄλλου ποῖος σοῦ λέγει ὅτι αὐτὸς ὁ ἄλλος δὲν εἶναι φθισικὸς χολεριασμένος, συφιλιδικός, ἄρρωστος τέλος πάντων, σάπιος καὶ σωστὰ μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον;

— Ποῦ τῆς ἡῦρες τέτοιες μαῦρες σκέψεις τέτοια ὦρα;

— Ἄν δὲν τὰς εὖρω τώρα, πότε θὰ τὰς εὖρω;

— Εἶσαι σχολαστικὸς.
 — Δέχομαι τὸν χαρακτηρισμὸν σου, ἂν μ' αὐτὸν ἐννοῆς ὅτι εἶμαι λεπτολόγος καὶ...

— Ἄφες τα αὐτὰ καὶ πάρε ἓν ἀκόμη.
 — Γκαρσόν!

— Ἐφθασε!
 — Φέρε μας ἓνα καραφάκι ἀκόμη καὶ πάρε τα ὅλα αὐτὰ νὰ τὰ πλύνῃς... ὁ κύριος φοβεῖται.

Τὸ γκαρσόνι ἐξετέλεσε τὴν διαταγὴν, ὅπως εἰμποροῦσε καλλίτερον. Ἄλλ' ἦτο πολὺ βιαστικὸς. Ἐγέμισε τὸ καραφόνι δούζικο, συνεπλήρωσε τοὺς μεζέδες μὲ μερικὰ ὑπολείμματα ἄλλων πινακίων καὶ ἤρπασε δύο ποτηράκια, τὰ ὁποῖα κάποιο ἄλλο γκαρσόνι εἶχε φέρει ἀπὸ μίαν ἄλλην «παρέαν».

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ φίλοι συμφωμίζουν.
 — Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτό; δὲν εἶναι ὁ μόνος κίνδυνος ποῦ διατρέχει κανεὶς ἐδῶ νὰ ἔμβῃ γερὸς καὶ νὰ φύγῃ μὲ χίλιες δυὸ βρωμοαρρώστιας.

— Τί; βλέπεις καὶ ἄλλον κίνδυνον;

— Κίνδυνον βεβαιότερον μάλιστα! Ἀπὸ ὅλους αὐτοὺς ποῦ εὐρίσκονται μέσα, κανεὶς δὲν θὰ φύγῃ μὲ ὀλιγότερον ἀπὸ πέντε γρόσια ἔξωδα.

— Καὶ τί μ' αὐτό!
 — Εἶσαι βέβαιος ὅτι αὐτὰ τὰ πέντε γρόσια τοῦ περισσεύουν; εἶσαι βέβαιος ὅτι αὐτὰ τὰ πέντε γρόσια δὲν ἔχουν κάπου ἄλλου τὴν θέσιν των; εἶσαι βέβαιος ὅτι δὲν εἶναι κλεμμένα ἀπὸ τὰ παπουτσάκια τῶν παιδιῶν, ἀπὸ τὸ ἐνοίκιο τοῦ ἀπαρτεμάν, ἀπὸ τὸ φαγητὸν τῆς οἰκογενείας, ἀπὸ τὴν εὐημερίαν τῆς;

— Σὺ ἀπόψε μοῦ ἔγινες νέος Σωκράτης.
 — Ρίψε μιά ματιά γύρω κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς ἐδῶ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ σκορπίσῃ οὔτε ἓν γρόσιον ἔξω καὶ ὅμως... τὰ δίδει στὸ ρακί.

— Τὰ δίδει λοιπὸν ἀκριβῶς διὰ νὰ ξεσκιάσῃ ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν, ἀπὸ τὴν ἀγωνίαν τῆς ἡμέρας, ἀπὸ τὴν γρίναν τοῦ σπιτιοῦ.

— Παραλογίζεσαι, ἂν νομίζῃς ἀποτέλεσμα ὅτι εἶναι αἰτία. Τὸ ρακί ἐγίνεν αἰτία νὰ δημιουργηθοῦν χρέη, νὰ παραλύσουν αἱ δυνάμεις, νὰ ἔλθῃ εἰς τὴν οἰκογένειαν ἡ γρίνα καὶ ἡ μουρμουρα ἐξοδεύομεν χρήματα διὰ νὰ λησμονήσωμεν ἄλλ' ὅ,τι λησμονεῖ κανεὶς, δὲν ἔπεται ὅτι δὲν ὑπάρχει λησμονεῖς ἓν χρέος σου, δὲν θὰ εἰπῇ δι' αὐτὸ ὅτι καὶ τὸ ἐξώφλησες λησμονεῖς ἓν καθήκόν σου, δὲν ἔπεται ὅτι τὸ ἐξετέλεσες.

— Ὁ ἄλλος ἐσιώπα.

— Ἄλλ' ἔστω τὸ ἐλησμόνησες διὰ μίαν στιγμὴν ὅταν ὅμως μετὰ μίαν ὥραν ἢ μετὰ μίαν ἡμέραν τὸ ἐνθυμηθῆς πάλιν ἢ σὲ κάμουν νὰ τὸ ἐνθυμηθῆς... τότε δὲν θὰ ἔχῃς τὰ τόσες φορές πέντε ἐκεῖνα γρόσια, μὲ τὰ ὁποῖα θὰ ἠμποροῦσες νὰ κλείσῃς καμμιά τρύπα, ἀκόμη δὲ δὲν θὰ ἔχῃς καὶ διανυγὴ νοῦν νὰ σκεφθῆς τί πρέπει νὰ πράξῃς... Ἡ τσέπη σου θὰ εἶναι ἐλαφρὰ καὶ τὸ κεφάλι βαρὺ... Αὐτὰ εἶναι τὰ δῶρα τοῦ ἀλκοόλ...

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε τελειώσει καὶ τὸ τρίτον καραφάκι. Ὁ θαυμάσιος κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ ρήτωρ ἐξηκολούθει νὰ πίνῃ καὶ τὸ γκαρσόνι παρήγγελλεν:

— Ἐνα καραφάκι ἀκόμη εἰς τὴν γωνίαν!...

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε τελειώσει καὶ τὸ τρίτον καραφάκι. Ὁ θαυμάσιος κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ ρήτωρ ἐξηκολούθει νὰ πίνῃ καὶ τὸ γκαρσόνι παρήγγελλεν:

— Ἐνα καραφάκι ἀκόμη εἰς τὴν γωνίαν!...

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε τελειώσει καὶ τὸ τρίτον καραφάκι. Ὁ θαυμάσιος κατὰ τοῦ ἀλκοολισμοῦ ρήτωρ ἐξηκολούθει νὰ πίνῃ καὶ τὸ γκαρσόνι παρήγγελλεν:

— Ἐνα καραφάκι ἀκόμη εἰς τὴν γωνίαν!...

Θ. Κ. Μ.

ΑΝΘΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΤΟΥ

‘Απ’ Όλα

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ

*Ἀξιέραστος ἀναγνώστρια,
 Φίλιπτε ἀναγνώστα,*

Ὅταν πρὸ δύο σχεδὸν μηνῶν σοὶ ἀπηύθυνον τὴν πρώτην ἀνοικτὴν ἐπιστολήν μου, διὰ τῆς ὁποίας ἐζήτησον τὴν κρίσιν σου καὶ τὴν εἰλικρινῆ σου γνώμην, ἐστηριζόμενη ἐπὶ τῶν πρὸς με αἰσθημάτων σου καὶ τῆς φιλίας, τὴν ὁποίαν πάντοτε, ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως, μοὶ ἔδειξες. Καὶ δὲν ἠπατήθην.

Κατὰ τὸ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, τὸ ὁποῖον ὠρίσθη διὰ τὰς ἀπαντήσεις, συνεκεντρώθησαν εἰς τὸ γραφεῖόν μου τόσον πολλαὶ καὶ ἀπὸ τόσα μέρη, ὥστε ὁμολογῶ, ὅτι ἡ πραγματικότης πολὺ ὑπερέβαλε τὰς ἐλπίδας μου.

Φαντασθῆτε, μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς Ἰουνίου ἔλαβον 673 ἐπιστολάς ἐξ 118 πόλεων καὶ κομποπόλεων τῆς Τουρκίας.

Καὶ δὲν εἶναι ἡ προθυμία τῶν φίλων μόνη, ἡ ὁποία μὲ συγκινεῖ, οὔτε οἱ ἀριθμοί, τοὺς ὁποίους ἀνωτέρω παρέθεσα. Ἄλλὰ καὶ τὰ αἰσθήματα τὰ λεπτά, τὰ εὐγενῆ, τὰ θερμότητα, τὰ ὁποῖα εὖρον νὰ ἐκδηλοῦνται μὲ τὰ γράμματα ἐκεῖνα ἐκ μέρους τῶν ἀπανταχοῦ φίλων μου.

Σὲ βεβαιῶ ὅτι μὲ ὑπερηφάνειαν, ἀλλὰ καὶ μὲ συγκίνησιν, βλέπω αὐτὸν τὸν καταρράκτην τῆς φιλίας νὰ ἐκχύνῃται εἰς τὸ γραφεῖόν μου καὶ νὰ μὲ περιβάλλῃ. Αἰσθάνομαι μίαν θερμὴν περίπτυσιν νὰ μὲ θωπεύῃ καὶ νὰ μὲ ἐνθαρρύνῃ εἰς τὸν μέλλοντα βίον μου καὶ νὰ μὲ ἐνισχύῃ εἰς ὅλας τὰς δυσχερείας, τὰς ὁποίας κατ' αὐτὸν θ' ἀπαντήσω.

Δι' ὅλην λοιπὸν αὐτὴν τὴν συμπάθειαν, δι' ὅλον αὐτὸ τὸ θερμὸν ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον δεικνύεις πρὸς με, ἀξιέραστος ἀναγνώστρια καὶ φίλιπτε ἀναγνώστα, δέξου ἓν θερμότερον εὐχαριστῶν, τὸ ὁποῖον σοὶ προσφέρω ἀπὸ τὴν στήλην αὐτὴν, διότι δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ σὲ εὐχαριστήσω ἰδιαιτέρως.

Ἄλλὰ μὴ νομίσῃς ὅτι τὸ πρᾶγμα θὰ μείνῃ ἕως ἐδῶ. Ὅχι, βεβαιωθῆτε, φίλοι μου. Ἡ μεγάλη πρὸς με συμπάθειά σας, ἡ ὁποία μοῦ φέρει συγκίνησιν εἰς τὴν ψυχὴν, [μοῦ ὑποδεικνύει ταυτοχρόνως] τὸ καθήκόν μου. Ἐπὶ πολὺ ἐσκέφθην:

— Πῶς θὰ δυνηθῶ νὰ ἀμείψω τὴν τόσῃ ἀγάπῃ, πῶς θὰ δυνηθῶ ν' ἀνταποκριθῶ εἰς τὰ αἰσθήματα ταῦτα;

Ἐσκέφθην πολὺ, ἐσκέφθην ἐπισταμένως, παρέταξα τὰς ἐπιστολάς τῶν φίλων μου, κατέστρωσα μερικὸς ἀριθμοὺς καὶ κατέληξα εἰς μίαν ἀπόφασιν, διὰ τῆς ὁποίας, ἐλπίζω, ὅτι θὰ εὐχαριστήσω ὅλους καὶ ὅλας. Αὐτὸ εἶναι ὁ μόνος μου, ὁ διακαὴς μου πόθος καὶ πρὸς τοῦτο θ' ἀναγγεῖλω τὰς μεταρρυθμίσεις, τὰς ὁποίας θὰ ἐφαρμόσω κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος μου.

Εἴθε μὲ τὰς μεταρρυθμίσεις αὐτὰς νὰ κατορθώσω νὰ σ' εὐχαριστήσω, εἴχομαι νὰ ἱκανοποιήσω τὰς ἐπιθυμίας σου καὶ νὰ φανῶ ἄξιος τῆς φιλίας καὶ τῆς τιμῆς, διὰ τῆς ὁποίας μὲ περιβάλλεις, μὲ τὴν πεποιθήσιν δὲ ταύτην σοῦ σφίγγω τὴν χεῖρα καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ δεχθῆς μαζί μὲ τὰς θερμὰς εὐχαριστίας μου καὶ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ εἶμαι πάντοτε ἀφωσιωμένον πρὸς σέ.

ΤΟ «ΑΠ' ΟΛΑ»

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ

ΣΟΥΛΤΑΝ ΜΟΥΡΑΤ Ο Α΄

(1360—1389)

Σουλτάν Μουράτ ο Α΄ επεδόθη εις την επέκτασιν των ευρωπαϊκών του τουρκικού κράτους κτήσεων, κυριεύσας τὸ ἐπίον ἔτος τὴν **Τυρολόην** (Τσορλοῦ), τὸ **Διδυμότειχον** καὶ τὴν **Ἀδριανούπολιν**, ἣν μετ’ οὐ πολὺ κατέστησε καὶ πρωτεύουσαν τοῦ κράτους του. Εἰς δὲ τῶν στρατηγῶν αὐτοῦ, ὁ **Δαλά-Σαχίν**, ἐπροχώρησε καὶ πέραν ἀκόμη τοῦ **Αἴμου**, καταλαβὼν τὴν **Φιλιππούπολιν**, ὅτε πλέον ὁ Μουράτ συνωμολόγησεν εἰρήνην πρὸς Ἰωάννην τὸν Παλαιολόγον ἐπὶ τῇ βάσει ἀμοιβαίας συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας. Λέγεται ὅτι, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ υπογράψῃ τὴν συνθήκην ταύτην, ὁ Μουράτ, δεξιώτερος εἰς τὸ χειρίζεσθαι τὸ ξίφος μᾶλλον ἢ τὴν γραφίδα, ἔβαψεν εἰς τὴν μελάνην τοὺς δακτύλους τῆς δεξιᾶς του χειρὸς καὶ προσεκόλλησεν αὐτοὺς ἄνωθεν τοῦ ἐγγράφου, κρατῶν ἠνωμένους μὲν τοὺς τρεῖς μεσαίους, ἀπομακρύνσας δὲ ὀλίγον τὸν μέγαν καὶ τὸν μικρὸν. Τὸ ἔμβλημα τοῦτο, μετασηματισθὲν κατόπιν ἐπὶ τὸ καλλιγραφικώτερον, ἀπεκλήθη **Τουγγᾶς** καὶ εἶναι μέχρι σήμερον ἡ ἱερὰ τῶν Σουλτάνων ὑπογραφή καὶ σφραγίς. Τῷ δὲ 1363 σταυροφορία, ὑπὸ τοῦ πάπα **Οὐρβανοῦ** τοῦ Ε΄ ὑποκινήθησά καὶ ἀπαρτιζομένη ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων **Οὐγγαρίας, Σερβίας, Βλαχίας καὶ Βουλγαρίας**, προέβη μέχρι τῶν τειχῶν τῆς Ἀδριανουπόλεως· ἀλλ’ οἱ Ὀθωμανοί, στρατηγούμενοι ὑπὸ τοῦ **Χαδση-Ἰμπεκῆ**, ἐπιτεθέντες διὰ νυκτὸς κατὰ τοῦ συμμαχικοῦ τούτου στρατοῦ, κατετρόπωσαν αὐτόν. Μεθ’ ὃ ὁ Μουράτ ἐπροχώρει ἀκατάσχετος πλέον εἰς τὴν κατάκτησιν τῶν περὶ τὴν Ροδόπην χωρῶν καὶ κατέλαβε τὴν **Σωζούπολιν**, τὰς **Σαράντι-Ἐκκλησίας**, τὸ **Σαμάκοβον** καὶ τὴν **Ἀπολλωνίαν**, ἕως οὗ τῷ 1375 ὑπεχρέωσε τὸν **κράλην** (βασιλέα) τῆς Σερβίας **Λάζαρον** καὶ τὸν ἡγεμόνα τῆς Βουλγαρίας **Σίσμαν** νὰ συνθηκολογήσωσιν ὑπὸ βαρυτάτους ἔρους.

Μετά τὰς ἐπιτυχίας ταύτας, ὁ Μουράτ διέτριψεν ἐπὶ τινα ἔτη ἐν Ἀδριανουπόλει, τῇ νῆα αὐτοῦ πρωτεύουσα, ἀσχολούμενος εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ στρατοῦ καὶ εἰς ἄλλας πολιτικὰς μεταρρυθμίσεις, καθὼς καὶ εἰς τὴν οἰκονομικὴν διαφόρων δημοσίων καταστημάτων, ἐν οἷς καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς φερώνυμον

του τέμενος μετὰ τεσσάρων μιναρῶν¹. Συνάμα δὲ, δι’ ἐπιγαμίας πρὸς τὸν **Γιακούπ**, ἡγεμόνα τοῦ **Κερμιάν** ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ, τὴν θυγατέρα τοῦ ὁποίου ἔδωκεν εἰς τὸν υἱὸν του **Βαγιαζήτ**, οὐ μόνον ἐλάμβανεν ὡς προῖκα τῆς νύμφης του τὸ **Κοτύαιον** (Κιουτάχια) καὶ ἄλλας τρεῖς πόλεις τῆς Φρυγίας, ἀλλὰ καὶ ἐξησθένει τοιοῦτοτρόπως σημαντικῶς τὴν δύναμιν τῶν διαφόρων μικρῶν κρατιδίων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, τὰ ὅποια συνεχῶς παρεκώλυον τὰ κατακτητικὰ αὐτοῦ σχέδια.

Πρὸ τῶν ἀστραπιαίων τούτων ἐπιτυχιῶν τοῦ Μουράτ, ὁ Ἰωάννης Παλαιολόγος, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὁποίου τὸ Βυζαντινὸν κράτος περιήλθεν εἰς οἰκρὰν κατάστασιν, περιορισθὲν σχεδὸν εἰς μόνην τὴν Κωνσταντινούπολιν, εἰς τοιαύτην εἶχε φθάσει ἀπελπισίαν, ὥστε ἤρχισε νὰ ἰκετεύῃ καὶ ἐκλιπαρῇ τὸν τότε πάπαν Οὐρβανὸν Ε΄, ἐπικαλούμενος τὸ ἔλεος καὶ τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ καὶ ὑποσχόμενος, κατὰ τὸ σύνθημα, τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Μετέβη μάλιστα καὶ ὁ ἴδιος εἰς Ρώμην, ὅπου, κατὰ Ὀκτώβριον τοῦ 1369, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ πάπα καὶ σύμπαντος τοῦ

λατινικοῦ κλήρου, ἐξώμωσεν, ὁ δειλαῖος! ἀπαρνηθεὶς τὰ δόγματα τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας.

Καὶ ἡ μὲν δεξιῶσις, ἣς ἔτυχε παρὰ τῷ πάπα ἦτο τῷ ὄντι μεγαλοπρεπῆς καὶ αὐτόχρημα βασιλική· συνδρομὴν δὲ μὴ πραγματικὴν οὐδεμίαν ἐπέτυχεν, ἀλλὰ, φορτωμένος μὲ ὑποσχέσεις μόνον καὶ συστατικὰς ἐπιστολάς καὶ ποντηφικὰς εὐλογίας, ἠναγκάσθη νὰ μεταβῇ καὶ εἰς **Βενετίαν** πρὸς ἀναζήτησιν βοήθειας. Καὶ ἀπ’ ἐκεῖ ὅμως ὑποσχέσεις μόνον ξηρὰς ἔλαβεν· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἐλάμβανε ποῖάν τινα βοήθειαν, ὁ λαὸς καὶ ὁ κλήρος τῆς Κωνσταντινουπόλεως δὲν θὰ τὴν παρεδέχετο, προτιμῶν, ὡς ἀνέκαθεν ἔλεγον, μᾶλλον τὸ τουρκικὸν σαρίκιον ἢ τὴν παπικὴν τιάραν.

Ἐδέησε λοιπὸν νὰ προσπέσῃ καὶ αὐτὸς ἐνώπιον τοῦ πανισχύρου Μουράτ, πρὸ τοῦ ὁποίου τὰ πάντα ἔκυπταν τότε τὸν αὐχένα. Καὶ κατέστη φόρου ὑποτελῆς εἰς αὐτόν, ἀπο-

1. Ἐπισημότερον βεβαίως τῶν ἐν Ἀδριανουπόλει τεμενῶν εἶναι τὸ τοῦ **Σελίμ Β΄** (1512—1520), ἐκ τῶν ἀριστουργημάτων τῆς τουρκικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, μὲ τέσσαρας μιναρῆδες, τροῦλλον ὑψηλότερον, ὡς λέγεται, τοῦ τῆς Ἁγίας Σοφίας καὶ 999 παράθυρα, μὲ ἐσωτερικὴν δὲ διακόσμησιν πλουσιωτάτην.

στείλας μάλιστα παρ’ αὐτῷ καὶ τὸν τρίτοτον υἱὸν του **Θεόδωρον**, φαινομενικῶς μὲν ὅπως ἐκμάθη τὴν στρατιωτικὴν τέχνην, ὑπηρετῶν ὡς μισθοφόρος παρὰ τῇ Πύλῃ, πραγματι δὲ ὡς ἡμιρον παρὰ τῷ Σουλτάνῳ καὶ ὡς ἐγγύησιν ὅτι θὰ τῷ πληρώνῃ τακτικῶς τὸν συμπεφωνημένον φόρον.

Κατὰ τοῦ Μουράτ ἐστασίασεν ὁ υἱὸς του **Σαουτζή**, ὅπως κατὰ Ἰωάννου ὁ ἀποκλεισθεὶς τῆς διαδοχῆς υἱὸς Ἀνδρόνικος. Ἐνῶ δ’ ὁ Μουράτ ἠσχολεῖτο εἰς τὴν καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως ταύτης, ὁ **κράλης** τῆς Σερβίας **Λάζαρος** καὶ ὁ ἡγεμὼν τῆς Βουλγαρίας **Σίσμαν** συμμαχήσαντες ἐπιτίθενται καὶ νικῶσι τῷ 1387 τὸν ἐν Βοσνίᾳ τουρκικὸν στρατόν. Ὁ Μουράτ ἐπιτίθεται καὶ κυριεύει τὴν **Νικόπολιν**, ἐξαναγκάσας τὸν **Σίσμαν** εἰς παράδοσιν.

Ἄλλ’ ἡ ἦττα αὕτη τοῦ συμμάχου αὐτοῦ οὐδόλως ἐπτόησε τὸν **κράλην** **Λάζαρον** τῆς Σερβίας, ὅστις, συμμαχήσας πρὸς τοὺς **Δαλμάτας, Βλάχους, Ἀλβανούς, Βοσνίους καὶ Πολωνούς**, ἐξηκολούθησε τὸν κατὰ τοῦ Μουράτ πόλεμον· ἕως οὗ ἡ μεγάλη ἐκείνη τῷ 1389 ἐν **Κοσσυφοπέδιῳ** (Κόσσοβα), κατὰ τὰ μεταξὺ Βοσνίας καὶ Σερβίας σύνορα, φονικωτάτη μάχη, νέον καὶ μεγαλείτερον ἔφερε θρίαμβον εἰς τὰ ὅπλα τοῦ Μουράτ.

Περὶ τῆς μάχης ταύτης ἐκτενῶς ἐγράψαμεν εἰς σελ. 509 τοῦ «**Ἀπ’ Ὅλα**» θεωροῦμεν λοιπὸν περιττὸν νὰ ἐπανέλθωμεν.

Ὁ Μουράτ, θανὼν μετὰ τὴν μάχην, ἐτάφη εἰς **Προύσαν** ἐν τῷ φερωμύμῳ αὐτοῦ (**Χουδαβενδικιάρ**) τεμένει, ὅπερ εἶχε κτίσει ἐν **Τσέκιργκε**¹.

Τῆς ἐποχῆς τοῦ Μουράτ εἶναι καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως (**Χισάρ**) τῆς Προύσης λαμπρὰ ἀνάκτορα, εἰς τὰ ὅποια εἶχον τελεσθῆ αἱ μετὰ τῆς ἡγεμονίδος τοῦ **Κερμιάν** γάμοι τοῦ **Βαγιαζήτ**.

Ὅσον ὁ σουλτάν **Ὀρχάν** διεκρίνετο διὰ τὴν κανονικότητα τοῦ σώματος καὶ τὴν ἔκτακτον τοῦ προσώπου του ὠραιότητα, τόσον ὁ υἱὸς του Μουράτ διεκρίνετο διὰ τοὺς μεγαλοπρεπεῖς τρόπους του, τὸ ἐπιθάλον τοῦ ἀναστήματος καὶ τὴν σπανίαν φιλανθρωπίαν.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Μ. ΜΗΛΙΣΣΟΠΟΥΛΟΣ
καθηγητὴς ἐν τῇ Ρωσικῇ Σχολῇ

1. Τὸ τέμενος τοῦτο, καθὼς καὶ τὸ **Γεσίλ-τζαμί** καὶ ἄλλα, ἢ εἰς τὰ ὅποια εἴσοδος ἐπὶ ἀπολυταρχίας ἦτο ἀύστηρότατα ἀπηγορευμένη εἰς τοὺς μὴ Μωαμεθανούς, περιειργάσθη λεπτομερῶς, κατ’ Αὐγουστον τοῦ 1904, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ μακαρίτου προξένου τῆς Ρωσίας ἐν Προύσῃ **Ι. Περδικάρη**. Τὰς ἰδιαιτέρας μου περὶ τῶν τεμενῶν καὶ ἀνακτόρων ἐν Προύσῃ ἐντυπώσεις ἐπιφυλάσσομαι νὰ δημοσιεύσω προσεχῶς.

ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΙ ΟΜΟΛΟΓΙΑΙ
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΣΙΣ ΟΛΛΑΝΔΙΑΣ
Ἰσχύουσιν ἐπὶ 70 ἔτη, κληρούμεναι ὡς κατὰ διμηνίαν.
Εἰς τὴν προσηχὴ κλήρωσιν τῆς 2 αὐγούστου ὁ **πρῶτος λαχνὸς κερδίζει**
φρ. 125,000
ἕτεροι 1999 λαχνοὶ κερδίζουσι μικρότερα ποσά
Τιμὴ τοῖς μετρητοῖς
Γε. χρ. 166 πληρωνόμενα ἐφ’ ἀπαξ
Δι’ ἀγορὰς ἀποαθήτωσαν πρὸς τοὺς κκ. **P. Addally et Cie, Χουριετ Χάν, ἀρ. 14, 15 Γαλατᾶ, Κωνσταντινούπολιν.** Οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ παρακαλοῦνται νὰ προσεμβάσωσι τὸ τίμημα διὰ ταχυδρ. ἐπιταγῆς μανιατοῦ ἢ διὰ τσέκ.

Τὸ ΠΑΥΣΩΔΥΝΘΗ ΜΥΡΙΔΟΥ Εἶναι
μοναδικὸν φάρμακον
κατὰ τῶν **ρευματισμῶν καὶ νευραλγιῶν.**
ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΙ
τὰ καρδιακὰ νοσήματα.
ΑΡΙΘΜΕΙ
πλείστας ἐπιτυχίας.
Εἶναι
θανάσιον ἀσφαλὲς φάρμακον.
ΠΑΥΣΩΔΥΝΘΗ
ὄνομα καὶ πρᾶγμα.

νὲν προσεχὲς ρανδευοῦμαι; Βλέπετε, εἶχε δίκαιον ὁ κύριος νὰ στρίβῃ τὸν μύστακά του καὶ νὰ ρίπτῃ τὰ γλυκύτερά του βλέμματα, ἐκλιπαρῶν τὴν ἀνταμοιβήν. Αἴφνης ὅμως, ἐν ᾧ κατ' αὐτόν, ἐννοεῖται, ἤλπιζεν ὅτι ἦτο εἰς τὸ τέρμα τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐλπίδων του., ἐβυθίσθημεν εἰς σκότος βαθὺ καὶ ἐφάνη ἔναντι λευκόφωτος ἡ πρώτη εἰκὼν φαντάζομαι τὴν ἀπελπισίαν τοῦ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐπειδὴ δὲν εἶχεν ὀφθαλμοὺς γάτου—λέγουσι δὲ ὅτι αὐτοὶ βλέπουν εἰς τὸ σκότος — διὰ νὰ ἴδῃ τὴν λατρείαν του. Μετὰ δέκα λεπτὰ ἐφωτίσθη πάλιν ἡ αἰθουσα ἀπλῆτως καὶ τὰ βλέμματα τοῦ κατακτητοῦ ἐκαρφώνοντο ἐπὶ τῆς κόρης, ἐν ᾧ οἱ μύστακες ἐστρέφοντο. Καὶ οὕτω τὸ περιεργὸν τοῦτο κόρτε, ὁμοιάζον μὲ ἀσύρματον τηλεγράφων με πομπὸν μόνον, διότι ὁ δέκτης δὲν ἐλειτούργει, ἤρχιζε μὲ τὸν φωτισμὸν τῆς αἰθούσης καὶ ἐτελείωνε μὲ τὸ σκότος διὰ νὰ ἀνάψῃ ἐκ νέου μὲ τὸ φῶς. Τὸ θέαμα ἦτο διασκεδαστικὸν καὶ ματαίως ὁ δυστυχὴς νευρικῶς ἐστριβογύριζε τὸ μουστάκι του. Ἄλλ' ἡ νέα δὲν εἶδε τὸν νέον καὶ ὁ νέος ἐθρήνηε πικρῶς, ὅπως λέγει ἓνα ἄλλο τραγουδάκι τοῦ παλαιοῦ καιροῦ. Ἐπὶ τέλους τὸν ἐβαρέθηκα καὶ ἐστρεψα ἄλλοῦ τὴν προσοχὴν μου.

Εἰς τὸ ἔβδομον ἀνάμμα τῶν φώτων ἐστράφη διὰ νὰ ἴδω τὸν Δονζουάν μου, διότι ἦτο τὸ τέλος τῆς παραστάσεως. Ὁ καυμένος! Ἡ κατάστασις του ἦτο ἀξιολύπητος. Ὁ δεξιὸς του ὤμος ἐκλίνε πρὸς τὰ κάτω, ἐν ᾧ ἡ συχνὴ ἀλλαγὴ τῆς θέσεως τοῦ ποδός, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ ἄφινε νὰ πίπτῃ τὸ βάρος τοῦ σώματος του, ἐδεικνυεν ὅλην τὴν κούρασιν ἀπὸ τὴν στάσιν του αὐτήν, τὴν ὁποίαν διετήρει ἐπὶ μίαν ὀλόκληρον ὥραν. Νὰ πληρώσῃς τὴν θέσιν σου, εἰπετα νὰ τὴν παραχωρήσῃς εἰς ἄλλην, εἰς κάποιαν κόρην, νὰ εἶσαι ἠναγκασμένος νὰ στραβῶνῃς τὸν ὤμόν σου ἀπὸ κούρασιν σὰν πληγωμένη πέριδικα καὶ δι' ὅλας αὐτὰς τὰς θυσίας νὰ μὴ σοῦ ρίπτουν οὔτε ἐν κἂν βλέμμα πρὸς ἀνταμοιβήν! Μὰ εἶνε νὰ λυσσάξῃ κανεὶς, βρὲ ἀδελφέ. Μαζὺ μὲ τὰ πύρινα βλέμματα ἔροπιτε τώρα καὶ βλέμματα ἱκετευτικά. Καὶ πάλιν ἐβυθίσθημεν εἰς τὸ σκότος. Ἦτο ἡ τελευταία εἰκὼν. Ὅταν ἦνασαν τὰ φῶτα, ἔροψα ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ δυστυχικοῦ κατακτητοῦ. Ἦτο ἐλεεινός. Ἐροψε τὰ βλέμματά του πάλιν, ἀλλὰ ὦ! τῆς ἀπελπισίας! Τὰ καθίσματα τοῦ γέροντος καὶ τῆς κόρης ἦσαν κενά. Κενά! Ὁ, φορικτὴ ἀποκάλυψις. Ἡ κόρη, ἡ λατρεία του, διὰ τὴν ὁποίαν ἴδρωσεν, ἐκουράσθηκε, ἐξώδευσεν ὅλα τὰ σαγηνευτικά του βλέμματα, ἐξεροῖζωσε δέκα τοιλάχιστον τρίχας τοῦ μύστακος του, ἡ λατρεία του ἐξηφανίσθη χωρὶς νὰ τοῦ στείλῃ ἐν βλέμμα ἀποχαιρετισμοῦ. Τὸν εἶδον ὅταν ἐξήρχετο μαζὺ μὲ τοὺς ἄλλους. Μαζὺ μὲ τὴν κούρασιν εἶχεν εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐξωγραφημένην τὴν ἀπειρον λύπην διὰ ἀποτυχούσαν κατάκτησιν.

Καὶ ἐσκεπτόμην διὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτούς, οἱ ὁποῖοι εἰς κάθε περιστάσιν ἐννοοῦν νὰ κἀβουν καρδίας, νὰ σχίσουν ψυχάς. Ἐὰν δὲ κάποια κυρία ἢ δεσποινίς, ὅπως εἰς τὴν ἀνωτέρω περιστάσιν, ἐξ ἐθιμοτυπικῆς λεπτότητος τοῦ νὰ εὐχαριστήσῃ διὰ μειδιάματος διὰ κάποιαν παρασχεθεῖσαν ἐκδούλευσιν, τότε πέρνονν φόραν. Ὡ! ἐξάπαντος ἡ κυρία αὐτὴ ἐτρολλάθη ἀπὸ τὴν καλλονὴν των. Ἐμπρός, πῦρ ὁμαδόν! Ἄλλὰ βλέπετε μετὰ τόσας βασάνους εἰς τὸ ἀνάμμα τῶν φώτων μετὰ τὴν τελευταίαν εἰκὼνα, τὸ ἴνδαλμα, ἡ τρελλαθεῖσα

θεὰ ὡς διὰ μαγείας ἐξαφανίζεται καὶ μένει ὁ κατακτητὴς μὲ στραβὸν ὤμον, μὲ ὀλιγοτέρας τρίχας εἰς τοὺς μύστακας καὶ μὲ μερικὸν κάλους εἰς τοὺς πόδας.

Καὶ ὅμως δύνασθε ν' ἀρνηθῆτε ὅτι δὲν εἶνε μάρτυρες τοῦ ἔρωτος οἱ κατακτηταὶ τοῦ ὠραίου μας φύλου;

ΝΙΚΟΣ Ν. ΟΥΛΗΣ

Ἡ Ἔργασία τοῦ Πνεύματος

Τὸ σῶμα χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ πνεύματος, ὅπως ὁ πρίων ὑπὸ τοῦ ξυλουργοῦ. Τὸ πνεῦμα εἶνε ἴδιος ὁργανισμὸς ἀόρατος μὲ λειτουργίας ἰδίας, διακρινούσας αὐτὸν ἀπὸ τὸν ὁρατὸν σωματικὸν ὁργανισμὸν. Τὸ πνεῦμα ἐργάζεται διηνεκῶς, καὶ τὴν ἐργασίαν του ἀποτελοῦσιν οἱ στοχασμοὶ του. Πᾶς στοχασμὸς εἶνε οὐσία ἀκτινοβολουμένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος. Εἶνε φανερόν ὅτι μετὰ χιλιάδας τινὰς ἀκτινοβολήσεων τὸ πνεῦμα ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως. Ἐντεῦθεν ὁ ὕπνος. Διαρκοῦντος τοῦ ὕπνου τὸ πνεῦμα περισυλλέγει τὰς ἀκτινοβοληθείσας ἱκμάδας του καὶ οὕτω ἀναζωογονηθὲν λαμβάνει αὐτὴς κατοχὴν τοῦ σώματος καὶ ἀρχίζει ἐκ νέου τὴν ἐργασίαν του. Διὰ τοῦ ὕπνου τὸ πνεῦμα συγκετρώνει τὰς δυνάμεις του. Ἐὰν δυνηθῆς νὰ κατορθώσῃς τὴν τοιαύτην συγκέντρωσιν ἐντὸς ὀκτῶ λεπτῶν ἀνὰ εικοσιτέσσαρας ὥρας, σοῦ ἀρκεῖ ὕπνος ὀκτῶ λεπτῶν ἀντὶ τῶν συνήθως ἀπαιτούμενων ὀκτῶ ὥρων. Εἶνε ζήτημα καλλιέργειας καὶ ἀσκήσεως. Ὁ Ναπολέων ἤρκειτο εἰς ὀλίγων λεπτῶν ὕπνον. Τὸ ἀπαιτούμενον πράγματι διὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν πνευματικῶν δυνάμεων εἶνε ἡ ἀκρα ἀδράνεια τοῦ σώματος, καὶ ὅσω μείζων ὁ βαθμὸς τῆς ἐπιτυγχανομένης σωματικῆς ἀδρανεῖας, τόσω ἐλάσσων εἶνε ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος τῆς ὕπνώσεως. Πολλάκις τὸ πνεῦμα ἀπαντᾷ δυσκολίαν ἐν τῇ προσπαθείᾳ του ὅπως περισυλλέξῃ τὰς δυνάμεις του, καὶ ἀποτελεσματῆς δυσκολίας ταύτης εἶνε ἡ ἀϋπνία. Τὸ πνεῦμα προσπαθεῖ ν' ἀφήσῃ τὸ σῶμα εἰς ἀδράνειαν καὶ δὲν δύναται. Ἐντεῦθεν ἡ ἀϋπνία. Διαρκούσης τῆς ἡμέρας, ἐσκορπίσε τοὺς στοχασμοὺς του πάρα πολὺ καὶ δυσκολεύεται νὰ τοὺς περισυλλέξῃ. Ἀδρανοῦντος τοῦ σώματος, τὸ πνεῦμα ἀπέρχεται εἰς ἄλλους ὀρίζοντας καὶ συλλέγει ἐντυπώσεις. Ἐντεῦθεν τὰ ὄνειρα. Ἐδιδάχθης νὰ φρονῆς ὅτι εἶσαι μόνον σῶμα καὶ φρονεῖς οὕτω. Τί θὰ ἔλεγεν ὁ ξυλουργὸς ἐὰν προσεκαλεῖτο νὰ φρονῆ ὅτι αὐτὸς δὲν ὑπάρχει, ἀλλὰ ὑπάρχει μόνον ὁ πρίων αὐτοῦ; Τὸ πνεῦμά σου ἔχει τὰς αἰσθήσεις του ὅπως καὶ τὸ σῶμά σου, ἀλλ' ἐλλείπει χρήσεως τὰ πνευματικὰ σου αἰσθητήρια ἀπημβλύθησαν. Ἐντεῦθεν ὅταν κοιμᾶσαι καὶ τὸ πνεῦμά σου εἰσάγεται εἰς ἄλλας σφαίρας, δὲν ὠφελεῖται ὅσον ἔπρεπε καὶ μάλιστα ἀδημονεῖ.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ παρασκευασθῇ πρὸς τοῦτο πρὶν ἀφήσῃ τὴν ἐν τῷ σῶματι διαμονήν· ἄλλως διατελεῖ ξένον ἐν τῷ πνευματικῷ κόσμῳ. Ὁ ἀριστος τρόπος τῆς προπαρασκευῆς εἶνε νὰ ἐνθυμῆσαι ἀκραδάντως ὅτι εἶσαι πνεῦμα, ὄχι σῶμα. Ἰδίως ἡ ἐνθυμῆσις αὕτη νὰ εἶνε ζωηρὰ καθ' ἡν στιγμὴν περιπίπτεις εἰς ὕπνον. Ἡ ἐνθυμῆσις αὕτη εἶνε οὕτως εἰπεῖν τηλεγράφημα στελλόμενον πρὸς τοὺς ἐν τῷ πνευματικῷ κόσμῳ οἰκοῦντας, ἵνα σὲ περιμένωσι καὶ σὲ ὑποδεχθῶσιν ὡς ἴσον των.

Π. ΔΡΑΚΟΥΛΗΣ

Ἡ αἰθουσα τοῦ κληματογράφου ἦτο πλήρης κόσμον. Πάντες εἶχον καταλάβει τὰς θέσεις των καὶ ἡ παρόστασις ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἤρχιζεν. Αἴφνης ἡ θύρα ἀφῆκε διόδον εἰς δύο ἄτομα. Ἦσαν εἰς γέρον καὶ μία δεσποινὶς νεαρά, προφανῶς πατὴρ καὶ θυγάτηρ. Μετὰ πολλῶν κόπων εὔρον μίαν μόνην θέσιν κενήν, ἀλλ' αὐτοὶ ἦσαν δύο. Τότε ὁ γέρον προέτεινε τὴν κόρην νὰ καθῆσθαι, ἐν ᾧ ἐκεῖνος θὰ ἴστατο ὀρθίως. Ἡ κόρη δὲν ἤθελε κατ' οὐδένα τρόπον νὰ κουρασθῇ ὁ γέρον. Παρὰ τὴν κενὴν θέσιν ἐκάθητο κάποιος κύριος, ὅστις παρηκολούθει τὰ ἀνωτέρω. Ἐπειτα ἠγέρθη καὶ εὐγενῶς παρεχώρησε τὴν θέσιν του. Ὁ γέρον καὶ ἡ δεσποινὶς μετὰ τινὰς σκέψεις, ἐὰν ἔπρεπε νὰ δεχθῶν ἢ ὄχι, ἐπείσθησαν ἐπὶ τέλους καὶ εὐχαριστήσαντες τὸν κύριον ἔλαβον τὰς θέσεις των.

Ἐως ἐδῶ τὸ πρᾶγμα ἐπῆγε καλά. Ὁ εὐγενὴς κύριος ἔμεινε, ἐννοεῖται, ὀρθίως καὶ ἐστάθη εἰς τὴν διόδον, ἦν σχηματίζουν αἱ δύο πτέρυγες τῶν θέσεων πλησίον τῆς κόρης καὶ τοῦ γέροντος καὶ ἐστράφη πρὸς αὐτούς. Κατόπιν, ἐποφελήθη τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ὁ γέρον ἦτο ἄλλοῦ προσηλωμένος, ἐστράφη καὶ εἶδε τὴν κόρην, στρίβων τὸ μουστάκι του ἑλληνοπρεπῶς. Ἐστράφην ἐπίσης καὶ εἶδον τὴν κόρην. Ἐκείνη οὔτε τὸν παρετήρησεν, ἀλλὰ ἀνεγίνωσκε τὸν τίτλον τῆς εἰκόνας, ἣτις ἔμελλε νὰ ἐκτυλιχθῇ. Ὁ κύριος, εἶπομεν, ἐκόλλησε τὰ βλέμματά του ἐπὶ τῆς κόρης καὶ τὸ μειδίαμα τοῦ κατακτητοῦ ἤρχισε νὰ ὑποφώσκη κάτωθεν τοῦ μύστακος του. Τὸ πρᾶγμα καθίστατο σκανδαλώδες. Βεβαίως αὐτὸς ἦτο τελείως ἄγνωστος εἰς τὴν κόρην, τὸ ὁποῖον ἐφαίνετο ἐκ τῆς ἀδιαφορίας της, διότι, ἄλλως, θὰ ἐστρέφετο καὶ θὰ τὸν ἐβλεπε καὶ θὰ ἀντήλλασε κανὲν ἀπὸ τὰ βλέμματα ἐκεῖνα, ποῦ προδίδουν τὴν φλόγα τῆς καρδιάς, ὅπως λέγει ἓνα τραγοῦδι. Ὅστε ὁ κύριος εἶχεν ἀρχίσῃ κόρτε. Μὲ ποίαν ὅμως ἀφορμὴν, ἀφ' οὔ ἡ κόρη ἔμεινε τελείως ἀπαθής; Διατί τάχα δὲν ἔστεισε τὸ ἐρωτικὸν του δίκτυον δι' ἄλλας καρδίας, πρὶν ἀκόμη νὰ ἔλθῃ ἡ κόρη αὕτη; Μήπως αὕτη ἦτο ὠραιότερα πασῶν; Ὁχι. Πόθεν λοιπὸν ἐλάμβανε τὸ θάρρος αὐτὸ νὰ στρίβῃ ἔτσι ἱπποτικῶς τὸ μουστάκι του; Ἰδοῦ: Ἐκ τῆς ἰδιαζούσης λογικῆς τῶν ἀνθρώπων τοῦ εἶδους του, κατὰ τὴν ὁποίαν πᾶσα ἐκδούλευσις συνεπάγει ἀνταμοιβήν. Ὁ εὐγενὴς κύριος παρέσχεν ἐκδούλευσιν εἰς τὴν δεσποινίδα καὶ τώρα ὁ ἄνθρωπος ἤθελεν ὡς ἀνταμοιβήν τοῦλάχιστον τὴν καρδίαν της. Ἄφησε τὴν ἀνάπαισιν του διὰ νὰ παραχωρήσῃ τὴν θέσιν εἰς μίαν κόρην, ἡ ὁποία οὔτε τρίτη ἐξαδέλφη δὲν ἦτο. Δὲν ἔπρεπε λοιπὸν ν' ἀνταμειφθῇ; Δὲν ἔπρεπε ἡ κόρη νὰ τοῦ στείλῃ ἐν βλέμμα εὐγνωμοσύνης, νὰ τοῦ στείλῃ ἄχ! μακρόθεν μὲ ἠνωμένα χεῖλη ἐπάνω εἰς μεταξωτὸν μανδῆλι ἓνα φευγαλίον, ἀπαρατήρητον, αἰθέριον φίλημα, τὸ ὁποῖον νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς α-

Ο ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ ΙΩΑΚΕΙΜ

Βαρείς και πάλιν ήχοῦσιν οἱ κώδωνες. Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία κηδεύει ἐν ὑπέροχον τέκνον της, τὸν Καστορίας, τὸν Ἰωακείμ Βαξεβανίδην! Καὶ τὸν θρηνεῖ ἡ Ἐκκλησία μας, ἡ Ἐπαρχία του, τὸ Γένος ἡμῶν σύσσωμον.

Δὲν ἦτο κοινὸς **Δεσπότης**. Ἦτο ἱεράρχης ἀξίας, ἐξ ἐκείνων, οἵτινες, συναισθανόμενοι τῆς ἀποστολῆς των τὸ ὕψος, τὰς ἱερὰς ὑποχρεώσεις των ἀπέναντι Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, σκοπὸν τοῦ βίου αὐτῶν ἔθεντο τὴν **ἐργασίαν**, ἐργασίαν ἔντονον, συνεχῆ.

Εἰς τὴν ἀραιάν, δυστυχῶς, φάλαγγα τῶν **ἐργαζομένων** ἱεραρχῶν μας, εἰς τὴν πρώτην, ἀναντιρρήτως, γραμμὴν κατετάσσετο ὁ Καστορίας. Ἡ Κῶς ὅλη, ἡ Καστορία σύμπασα εὐγνωμόνως τὸ διακηρύττουσιν.

Ἡ **ἐργασία** του δὲν περιορίζετο μόνον εἰς τὸ νὰ διατάσῃ τὸν γραμματέα του νὰ γράφῃ εἰς τὰ Πατριαρχεῖα, διατυπῶν παράπονα, ἐκθέτων ἀντενεργείας τῶν ἐχθρικῶς τῇ Ὁρθοδοξίᾳ διακειμένων, ζητῶν ὁδηγίας. Πλήρη ἔχων συναίσθησιν τῆς θέσεώς του, τῆς σημερινῆς καταστάσεως τῶν πραγμάτων, ἐξασφαλίσας τὴν πρὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἀγάπην καὶ ἐμπιστοσύνην τῶν πνευματικῶν του τέκνων, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀνεन्दότως εἰργάζετο ὑπὲρ τῆς πνευματικῆς ἀναπτύξεως τοῦ ποιμνίου του καὶ τῆς εἰς τὰ πάτρια ἐμμοιῆς αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ εὐτόλμως ἀντεπεξήρχετο κατὰ τῶν ἐπιχειρούντων νὰ προσβάλωσι τὸ γόητρον καὶ τὰ συμφέροντα τῆς Ἐκκλησίας, ὑποστηρίζων καὶ διασφύζων τὰ δίκαια αὐτῆς καὶ νόμιμα.

Καὶ κατεῖχε διὰ δρᾶσιν τοιαύτην πολύτιμα προσόντα: θέλησιν ἀκράδαντον, ἀφιλοχρηματίαν, σύνεσιν, ἀνταπάρνησιν, εὐτολμίαν.

Ὡς τοῦ ἱκανοῦ πλοιάρχου ἡ ἀξία ἐν τρικυμίᾳ κρίνεται, καὶ τοῦ ὑπερόχου ἱεράρχου ἡ δρᾶσις ἐν **τρικυμιῶδει** ἐπαρχία καταφαίνεται. Κλυδωνισμοὶ πολλοὶ ἐν Καστορίᾳ καὶ λαίλαπες καὶ θύελλαι. Ἄλλ' ἠτύχησε τὸ τμήμα ἐκεῖνο τῆς Μακεδονίας, ἠτύχησε τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα τοῦ χριστιανικοῦ σκάφους νὰ ἔχη πλοηγὸν καὶ οἰακοστρόφον δεξιόν, ἀκλόνητον ἐνώπιον τοῦ κινδύνου, τὴν τέχνην, τὸ θάρρος ἀντιτάσσοντα, τὸ θάρρος, τὸ ὁποῖον γιγαντιοῖ ἢ πρὸς διάσωσιν ἔμψυχος πίστις.

Καὶ ἠξιώθη ὁ Καστορίας, πρὶν ἢ καταλίπη

τὸν γήινον κόσμον, νὰ ἴδῃ περὶ ἑαυτὸν οὐρανὸν αἰθριάζοντα. Καὶ ἡ ψυχὴ του ἔχαιρε.

«Πόσον ὠραῖον, πόσον γλυκὺ — ἔγραφε πρὸς συγγενῆ του — ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ καθήκοντος! Καὶ πόσον ἐντροφᾶ τοῦ ἀνθρώπου ἡ ψυχὴ ὅταν αἰσθάνηται ὅτι ἡ εἰς τὸ καθήκον ἀφοσίωσις ἀποφέρει εὐνοϊκὰ ἀποτελέσματα!...»

Ἄλλ' ἔχει καὶ ὁ χάλυψ ὠρισμένην ἀντοχήν. Εἰργάσθη πολὺ. Ἐπὶ τετραετίαν ὑπερέμετρος κατεπόνησε πνεῦμα καὶ σῶμα...

Τὸν ἐπανεῖδον εἰς τὴν κλίνην του — ἐπι-

θανάτιον, φεῦ! — ἐντὸς μικροῦ δωματίου, [ἐν Ἀντιγόνη. Δὲν τὸν ἀνεγνώρισα. Πόσον εἶχε καταβληθῆ! Γέρων πλέον ἐφαίνετο. Καὶ ἦτο μὲν τῆς τεσσαρακονταπεντούτης!... Ἀβληχρὰ ἦτο ἡ φωνὴ του. Μάτην προσεπάθει τόνον εἰς αὐτὴν νὰ προσδώσῃ, κατὰ τὴν διήγησιν τῶν κατ' αὐτόν. Καὶ ὑπέφερε, τὸ ἔβλεπα, διότι δὲν ἠδύνατο δι' ἠχηρᾶς φωνῆς, τῆς προηγουμένης του φωνῆς, ν' ἀναπτύξῃ τὰ κατὰ τὴν ἐπαρχίαν του, τὴν προσφιλῆ του Καστορίαν...]

Εἰς αὐτὴν ἐπιτερούγιζεν ἡ τελευταία σκέψις του καὶ κατὰ τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς του στιγμᾶς. Ὄλιγα λεπτὰ πρὸ τοῦ θανάτου του ἔλεγε πρὸς τὸν κ. Ἀνδρόνικον Βλαστόν:

— Νὰ μὴ βραδύνουν νὰ μὲ ἀντικαταστήσουν... Εἰπέ το εἰς τὸν Πατριάρχην... Ἡ Καστορία πρέπει...

Τὸν κατέλαβεν ὁ ἐπιθανάτιος ρόγχος...

Ὁ Καστορίας, ὁ Ἰωακείμ Βαξεβανίδης, ἀπέθανεν!

Μ. ΣΩΦΡΟΝΙΔΗΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

*Ἐγεννήθη ἐν Διπλοκιονίῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ἀπεφοίτησε δὲ ἐκ τῆς ἐν Χάλκῃ Θεολογικῆς Σχολῆς τῷ 1888. Μετῆλθεν ἐν Διπλοκιονίῳ καὶ Βαθυρράκι τὸ διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα μέχρι τοῦ 1890, ὁπότε, χειροτονηθεὶς διάκονος, προσελήφθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῆς ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκηδόνος. Τῇ 1ῃ Ἰανουαρίου 1894 ἐχειροτονήθη πρεσβύτερος ὑπὸ τοῦ τότε Μητροπολίτου Χαλκηδόνος καὶ νῦν Μητροπολίτου Ἐφέσου κ. Ἰωακείμ. Περὶ

τὰ τέλη τοῦ 1896, χειροτονηθεὶς τιτουλάριος ἐπίσκοπος Μελετιουπόλεως, ἀπεστάλη βοηθὸς τοῦ Μητροπολίτου Κυζίκου Νικοδήμου διὰ τὸ τμήμα Δαρδανελλίων, ὅπερ ἐπὶ τριετίαν διευθύνει, ἐπανήλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα διέμεινε μέχρι Φεβρουαρίου 1900, ὅτε ἐξελέγη Μητροπολίτης Κῶου, ἣν ἐποίμανε μέχρι τοῦ 1908, ὁπότε ἐξελέγη Μητροπολίτης Καστορίας, τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔτους 1908, προσεκλήθη δὲ πρῶτην ἤδη φοράν μόνον πρὸ τριῶν μηνῶν συνοδικός.

Ἡ ΜΑΓΙΚΗ ΝΥΜΦΗ

ΤΗΣ ΣΤΑΜΠΟΥΛ

(συνέχεια ἀπὸ σελ. 571)

ΙΔ'. Πρὸ τῆς συνεντεύξεως.

— Λοιπὸν, δεσποινίς Γιαλμᾶ;
 — Κύριοι, ἐντὸς μᾶς ὥρας θὰ σᾶς παραχωρήσῃ τὴν ἀκρόασιν, ἣν ἐζητήσατε.
 — Εὐχαριστοῦμεν, δεσποινίς, μετὰ μίαν ὥραν θὰ περιμείνομεν τὸ σύνθημα.
 Ἡ νεάνις ἐχαιρέτησε μετὰ τὴν κεφαλὴν καὶ ἠκολούθησε τὸν δρόμον, ὅστις ἔφερεν εἰς τὸ περὶπτερον.
 Ὁ Ἰωάννης Ρενῶ καὶ ὁ Μαλαρίας ἀλληλοευντάχθησαν εἰς τοὺς ὀφθαλμούς των ἐφαίνετο ἡ συγκίνησις.
 — Λοιπὸν θὰ εἶδης τέλος τὸν Μουράτ.
 Ὁ Ρενῶ δὲν ἐπρόλαβε ν' ἀπαντήσῃ ἀπὸ ἐν κρυφὸν μέρος τοῦ κήπου, σκεπασμένον μετὰ πολλὰ δένδρα, ἐφάνη ὁ Γέρβας.
 — Ἀρχηγέ, τοῦ λέγει ὁ Μαλαρίας, βλέπω κάμνετε στρατιωτικὰ πειράματα ἐνεδρῶν!
 Ὁ ἀξιωματικὸς ἐμειδίασε.
 — Εἶδα τὴν Γιαλμᾶ, ἡ ὁποία ἐπέστρεφεν εἰς τὸ Τσιραγάν. Ἐξάπαντος θὰ σᾶς ἔφερε τὴν ἀπάντησιν, τὴν ὁποίαν ἀναμένετε.
 — Μάλιστα, μᾶς προσδιώρισε καὶ τὴν ὥραν.
 — Μπράβο. Λοιπὸν θὰ παραστῶ καὶ ἐγὼ εἰς τὴν συνέντευξίν σας.
 Ὁ Ρενῶ ἀνετριχίασε.
 — Πῶς; σεῖς;
 Ὁ σκοπὸς τῆς συνεντεύξεως λοιπὸν ἐματαιοῦτο. Δὲν θὰ ἠδύνατο ὁ Ρενῶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὸν ἐκπτώτον τὸν πολύτιμον λίθον πρὸς ἀναγνώρισιν, οὔτε νὰ τοῦ ὁμιλήσῃ ἐλευθέρως.
 Ὁ Γέρβας προσεποιήθη ὅτι δὲν ἐνόησε τὴν ταραχὴν τοῦ Ρενῶ.
 — Ναί, θὰ παραστῶ ἀόρατος. Σεῖς μόνον θὰ εἰξεύρετε τὴν παρουσίαν μου, ὁ Μουράτ θὰ τὴν ἀγνοῇ. Ἐγὼ θὰ παρακολουθῶ τὰ πάντα, θὰ ἀκούσω τὰς ἀπαντήσεις του. Σεῖς, βέβαια, θὰ τοῦ παρουσιασθῆτε ὡς φίλοι καὶ πιστοί, θὰ τοῦ ἐκδηλώσετε τὸν σεβασμὸν σας καὶ τὴν ἀφοσίωσίν σας. Τὸ τέχνασμα θὰ ἐπιτύχῃ.
 Ἐπειτα, χωρὶς νὰ περιμεῖνῃ ἀπάντησιν,
 — Λοιπὸν, καλὴν ἀντάμωσιν. Ἐγὼ πηγαίνω νὰ καταλάβω τὴν κρύπτην μου.
 Καὶ ὁ Γέρβας ἀνεχώρησεν.
 Ὁ Ρενῶ, στενοχωρημένος, ἦτο ἔτοιμος νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν Μαλαρίαν, αὐτὸς ὁμῶς τὸν ἠμπόδισε.
 — Δὲν ξεύρεις, καϋμένε, ὅτι ἐδῶ καὶ ἡ πέτρας ἔχουν αὐτιά; Πηγαίνομεν μακρύτερα.
 Καὶ ἀπεμακρύνθησαν εἰς ἐν εὐρύτερον μέρος τοῦ κήπου.
 — Ἐδῶ ἠμπορεῖς νὰ ὁμιλήσῃς, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ σιγανὴν φωνήν, λέγει ὁ Μαλαρίας.
 — Κρῖμα, ἡ ἐπίσκεψίς μας εἰς τὸν Μουράτ εἶναι ἀνωφελής, καὶ ἂν θέλῃς μάλιστα... ἐπικίνδυνος. Πῶς θὰ δυνηθῶ ν' ἀναγνωρισθῶ;
 — Ἐχεις δίκαιον. Δὲν ἠξεύρομεν ποῦ θὰ εἶναι κρυμμένος αὐτὸς ὁ κατηραμένος Γέρβας; γιὰτρέ, φύλαξε τὴν πολύτιμον πεῖραν σου, διότι ὅταν τὴν ἴδῃ ὁ Μουράτ, θὰ ἐκβάλῃ κάποιαν φωνὴν ἐκπλήξεως, τὴν ὁποίαν θ' ἀκούσῃ ὁ Γέρβας καὶ τότε εἴμεθα χαμένοι. Κρῖμα εἰς τὸν θησαυρὸν ποῦ μᾶς ἐχάρισαν, δὲν θὰ ἔχωμεν τὴν κεφαλὴν εἰς τοὺς ὄμους μας.
 — Εἶμαι πτωχός, ἀπήνησεν ὁ Ρενῶ, ἀλλ' ἡ ζωὴ μ' ἀρέσει.
 — Ἐτρολλάθης; Πτωχός! καὶ πῶς, ἀφοῦ ἔχομεν ἐξ ἡμισειας τόσοσιν μέγαν θησαυρὸν;
 — Ὄστε... ἐψιθύρισεν ὁ Ρενῶ συγκεκνημένος.
 — Ναί, φίλε μου, ἐδουλέψαμε μαζί, μαζί καὶ

θὰ τὸν μοιρασθῶμεν. Τὰ διαμάντια αὐτὰ κοστίζουν 4 ἑκατομμύρια. Λοιπὸν τὰ δύο μετὰ φθάνουν.
 — Σ' εὐχαριστῶ, τὰ δέχομαι μετὰ τὰ δύο ἄλλα ἑκατομμύρια θὰ προσπαθῶ ν' ἀπελευθερώσω τὸν Μουράτ.
 — Κάμε ὅ,τι θέλεις, ἀλλ' ἄς ἀφήσωμεν αὐτὸ καὶ ἄς ἔλθωμεν εἰς τὴν συνέντευξίν μας. Εἶπες ὅτι θὰ εἶναι ἀνωφελής;
 — Βέβαια, διότι δὲν θὰ ἐννοήσῃ τὸν ἀληθῆ σκοπὸν μας, δὲν θὰ πεισθῇ περὶ τῆς φιλίας μας.
 — Μεῖνε ἤσυχος.
 Καὶ ὁ Μαλαρίας ἐξήγαγεν ἀπὸ τὸ σημειωματάριον τοῦ ἐν φύλλον καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ.
 — Τί κάμνεις αὐτοῦ;
 — Προετοιμάζω τὴν δευτέραν συνέντευξιν. Ἄκουσε τί τοῦ γράφω: «Σουλτάν Μουράτ. Ὁ Γέρ-

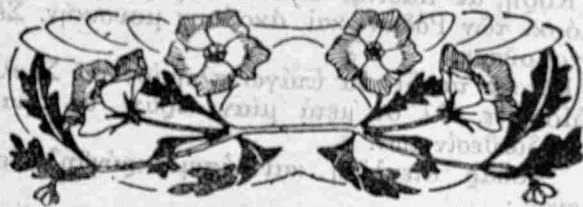

βας κρυμμένος παραευρίσκειται εἰς τὴν συνέντευξίν μας. Πρέπει νὰ μᾶς παραχωρήσῃς ἄλλην, κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ εἴμεθα ἀπληλαγμένοι τῶν χαφιέδων διὰ νὰ σοῦ δώσωμεν τὸ σημεῖον τῆς ἀληθοῦς ἀφοσίωσός μας. Καῖσε τὸν χάρτην αὐτὸν διὰ νὰ μὴ ἐκθέσῃς τοὺς φίλους σου». Τὸ χαρτί αὐτὸ θὰ τοῦ τὸ δώσωμεν κατὰ τὴν ὥραν τῶν τεμενάδων καὶ θὰ τοῦ ψιθυρίσωμεν σιγά: «Διάβασέ το ὅταν φύγωμεν».
 Ἄντι πάσης ἄλλης ἀπαντήσεως ὁ Ρενῶ ἔσφιξε τὴν χεῖρα τοῦ Μαλαρία. Ἦτο ἀληθινὰ πολύτιμος ὁδηγός.
 Ἀφοῦ οὕτως ἠτοιμάσθησαν, ἤρχισαν νὰ περιπατοῦν εἰς τοὺς κήπους ἕως ὅτου ἔλθῃ ἡ ὥρα τῆς συνεντεύξεως.
 Τὴν ἰδίαν στιγμὴν ὁ Ἄσσάρ ὁ τουφεκτῆς πλησιάζει τὴν Γιαλμᾶ.

— Κόρη, αἱ Καδίνας εἶναι συνηθροισμέναι εἰς τὸ κίοςον τῶν Ρόδων καὶ ἀκούουν μουσικὴν. Σὲ προσκαλοῦσιν.
 — Εἶπατέ τας ὅτι θὰ ὑπάγω πλησίον τοῦ Σουλτάν Μουράτ, ἀλλ' ὅτι μετὰ μίαν ὥραν θὰ εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν των.
 Ὁ Ἄσσάρ ὑπεκλίθη καὶ ἀπεμακρύνθη] σκεπτόμενος:
 — Ὄστε οἱ Φράγγοι ἐπέτυχον τὴν συνέντευξιν. Πρέπει νὰ παραστῶ εἰς αὐτὴν καὶ ἐγὼ. Οἱ ὑπόγειοι ὄχετοί θὰ με δεχθοῦν γρήγορα.
 Ἐφθάσεν εἰς μίαν γωνίαν τοῦ ἀνδῆρου, ἔστρεψε γύρω τὰ βλέμματα διὰ νὰ ἴδῃ ἂν τὸν βλέπῃ κανεὶς, ἔπειτα ἐξήγαγεν ἀπὸ τὴν μέσῃ του ἐν κλειδίον καὶ τὸ ἐφήρμοσεν εἰς τὸ πλακόστρωτον ἔδαφος.
 Ἐξαίφνης μία ὀπή ἠνοιχθῆ καὶ ἐντὸς αὐτῆς ἐχάθη ὁ Ἄσσάρ.
 Οἱ ὑπόγειοι ὄχετοί συνήγονον τὸ Τσιραγάν πρὸς τὸ Γιλδίξ καὶ τὸν Τοπχανέ τοὺς ὄχετους αὐτοὺς ἐγνώριζον μόνον οἱ πιστοὶ τοῦ Σουλτάν Μουράτ καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐπαιτῶν. Ὁ Ἄσσάρ, ὡς ἐμπιστος τούτου, δὲν ἠδύνατο νὰ τοὺς ἀγνοῇ. ἠκολούθησε λοιπὸν τὰς σκοτεινὰς ἐκείνας κρύπτας καὶ ἀφοῦ περιεπλανήθη ἀρκετὰ, εὐρέθη πρὸ μιᾶς κλίμακος.
 — Ἐφθάσα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν καὶ ἀνῆλθε τὰς βαθμίδας, αἱ ὁποῖαι ὠδήγουν εἰς τὸ καλλοντήριον τοῦ Μουράτ.
 Ἐκεῖ χωρὶς κρότον εἰσῆλθε. Περιέφερον ἐν βλέμμα. Ὁ Μουράτ ἦτο μόνος. Καθήμενος εἰς μίαν πολυθρόναν ἐφαίνετο βεβηθισμένος εἰς σκέψεις, ἀπὸ τὰς ὁποίας κανεὶς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὸν ἀποσπάσῃ.
 Ἐνῶ ὁ Ἄσσάρ παρετήρει τὸν Μουράτ, ἡ θύρα τῆς αἰθούσης ἠνοιξε καὶ ἐνεφανίσθη ἡ Γιαλμᾶ.
 — Σουλτάν Μουράτ, τὸ λέγει μετὰ γλυκειάν

φωνήν, οἱ Φράγγοι, τοὺς ὁποίους συγκατενευσες νὰ δεχθῆς, εἶναι ἔξω.
 — Μπᾶ! ἔκαμεν ἐν κίνημα κόπου καὶ ἀνίας, ἔπειτα στρεφόμενος ἀποτόμως,
 — Πλησίασε, Γιαλμᾶ.
 Ἡ κόρη ὑπήκουσεν.
 — Μικρά μου, δι' ὅ,τι ἀκούσεις μὴ ἐκπλαγῆς. Ἡ δυστυχία μετὰ περιζώνει δι' αὐτὸ πρέπει νὰ πράξω τὸ πᾶν ὅπως τὴν ἀποφύγω.
 Ἡ κόρη ἐμειδίασε.
 — Θὰ κάμω ὅ,τι μοῦ λέγετε.
 — Τότε εἰσάγαγε τοὺς Φράγγους.

(ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΛΕΥΚΟΝ ΡΟΔΟΝ

Ἦτο ὡραία θερινὴ δειλὴ, ἐξ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἀγαπᾶσι τὰ δειλινὰ ἄνθη καὶ αἱ ἐρῶσαι ψυχαί. Ὁ ἥλιος, μὲ τὰς τελευταίας χρυσᾶς του ἀκτίνας, περιέβαλλε τὸ μικρὸν ἐκεῖνο τοῦ Βοσπόρου χωριὸ καὶ ἐθώπευε τὰς κορυφὰς τῶν καταφύτων λόφων του. Ἦτο ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ πουλιὰ ἐτόνιζον τὰς ἐσπερινὰς διαχύσεις των, ἡ ὥρα τῶν γλυκυτέρων μυστηρίων καὶ τῶν πεπλαθεστέρων ὄνειροπολήσεων, ἦτο ἡ ὥρα, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ἰωάννης Ἀνθίδης ἠκολούθει τὸ μακροσμένο μονοπάτι, τὸ ὁποῖον ὠδήγει ἀπὸ τὴν ἀκτὴν εἰς τὸ μικρὸν παράλιον δάσος, διὰ νὰ συναντήσῃ τὴν λατρευτὴν τῆς καρδίας του.

Ὁ Ἰωάννης Ἀνθίδης, νέος εἰκοσιπενταετής, μὲ εὐσταλὲς ἀνάστημα καὶ ὡραία μαῦρα μαλλιά, εἶχε γνωρίσει εἰς τὸ ἴδιο ἐκεῖνο χωριὸ τὴν Τερψιχόρην, τῆς ὁποίας ἡ ἀφελὴς χάρις καὶ ἡ λάμπουσα κάλλογὴ τὸν εἶλον γοητεύσει.

Ἀπὸ τῆς γνωριμίας δύο νεαρῶν ὑπάρξεων, μέχρι τοῦ ἔρωτος, ἡ ἀπόστασις εἶναι μηδαμινή· ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ Τερψιχόρην ἠγαπήθησαν περιπαθῶς.

Εἰς τὴν εὐγενὴ καρδίαν τοῦ νέου, εἰς τὸ ὑγιὲς πνεῦμά του, ἡ ἀφελὴς νεάνις ἔβλεπε τὴν ἐνσάρκωσιν τοῦ ἰδανικοῦ της καὶ ἐκείνος ἀπὸ τὴν ἀγγελικὴν κάλλογόν της, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀπὸ τὴν ἀπερίγραπτον κάλλοσύνην της, ἦντλει τὰς ὡραιότερας ἐμπνεύσεις του. Ἐφαίνοντο οὐ ἦσαν πλασμένοι ὁ εἰς διὰ τὸν ἄλλον· τὸσον αἱ ψυχαὶ των καὶ οἱ χαρακτῆρες των ἐταυτίζοντο. Αἱ συνεντεύξεις των, συχναὶ καὶ παρατεταμέναι, ἦσαν πλήρεις ἀπὸ τρυφερωτάτας ἐκμυστηρεύσεις, ἀπὸ ἐκχύλισμα εὐγενῶν αἰσθημάτων.

— Τερψιχόρην μου, τῆς ἔλεγεν ἐκεῖνος, λαμβάνων εἰς τὰς χεῖράς του τὰς ἰδικὰς της, ἐτοιμάζω ἐν ἔργον τοῦ ὁποίου ἡ ἡρώς εἶσαι σύ. Τὸ γράφω μὲ τὴν ὀρμὴν καὶ ἐμπνευσιν, ὥστε εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐπιτύχη. Καὶ αὐτὸ θὰ τὸ στείλω εἰς σέ, ἡ ὁποία μ' ἐμπνέεις μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἀχαρὶ ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ἐκείνη τὸν ἐκύτταξε τότε μὲν τρυφερόν βλέμμα καὶ τὸν ἠγάριστε μ' ἐν χαριτωμένον μειδίαμα.

— Πόσον εἶσαι καλός, Ἰωάννη μου! πόσον εἶσαι μετριόφρων!

Ἐπειτα ἔφιξε τὰς χεῖράς του, περιεπλανᾶτο μίαν στιγμὴν εἰς τὸ δάσος, εὗρισκεν ἐν ἄνθος καὶ τὸ ἔθετε εἰς τὴν κομβιόδοχόν του, ἐνῶ μ' ἕνα θωπευτικὸν τρόπον τοῦ ἐφιθύριζε:

— Δὲν θὰ μὲ ξεχάσης, βέβαια, εἰς τὴν εὐτυχίαν σου. Δὲν εἶναι ἔτσι;

Οἱ ὄρκοι καὶ αἱ διαβεβαιώσεις τότε περὶ τῆς αἰωνίας ἀφοσιώσεως ἐξήρχοντο ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ νέου, σφοδροὶ καὶ ταχεῖς ὡς καταρράκται.

— Νὰ λησμονήσω σέ, τὸν ἀγγελὸν μου; Ν' ἀφήσω σέ, ποῦ μοῦ ἐγνωρίζεις τὸν ἀληθινὸν ἔρωτα καὶ τὰ θέλγητα τῆς ζωῆς; Ὁ Ἰωάννης θὰ εἶναι πάντοτε ὁ λάτρης σου καὶ θὰ γίνῃ ὁ σύζυγός σου.

Εἰς τὰ ὡραία ἐκεῖνα λόγια, ἡ κόρη ἀπῆντα μὲ τὸ μειδίαμα τῆς χαρᾶς.

Πόσον ἦτο εὐτυχής!

Μερικοὶ μῆνες παρήλθον. Ὁ Ἰωάννης εὗρισκετο εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔργου του πολλάκις ἐλάμβανε μερικὰς σελίδας του καὶ τὰς ἀνεγνώσκεν ὑπὸ τὰ δένδρα τοῦ προσφιλοῦς των δάσους, εἰς τὴν Τερψιχόρην. Ἐκείνη μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἐχειροκρότει καὶ τὸν συνέχαιρε μὲ λόγια, τὰ ὁποία ἐχρωμάτιζε τὸσον ζωηρὰ ὁ ἔρωτός της.

— Εἶμαι εὐτυχής, τοῦ ἔλεγε, διότι εἶμαι ἡ πρώτη ποῦ σὲ χειροκροτῶ. Τὸ ἔργον σου εἶναι θαυμάσιον!

Ὁ Ἰωάννης ἔπλεεν εἰς τὴν διπλὴν αὐτὴν εὐτυχίαν. Ἠγαπᾶτο καὶ ἐδημιούργει.

Ἄλλ' ἀκριβῶς ὁ πόθος τοῦ νὰ δρέψῃ τὴν δάφνην, τὴν ὁποίαν ὠνειροπόλει, τὸν ἠνάγκαζε νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, διὰ νὰ δώσῃ τὸ ἔργον του ἀπὸ σκηπῆς.

Ἀνεκοίνωσε τὸ σχέδιόν του εἰς τὴν Τερψιχόρην, ἡ ὁποία οὐδ' ἐσκέφθη νὰ τὸν ἐμποδίσῃ.

— Πήγαινε, τοῦ λέγει, ὁ ἔρωτός μου θὰ σὲ συνοδεύῃ παντοῦ, θὰ σ' ἐνδυναμόνη εἰς ὅλας σου τὰς πράξεις.

Ὁ Ἰωάννης δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ σχέδιόν του καὶ μίαν πρωΐαν τοῦ Σεπτεμβρίου ἀπεχαιρέτησε τὴν Τερψιχόρην, ἡ ὁποία μὲ δακρυσμένα μάτια τὸν προέπεμψεν.

Ὅταν εὐρέθη μόνη, μία βαρεῖα μελαγχολία τὴν κατέλαβεν ἦτο ἡ ἐπίδρασις τοῦ συννεφώδους οὐρανοῦ, ἡ προαίσθησις τῆς δυστυχίας;

Εἰς τὰς Ἀθήνας, ὁ Ἰωάννης Ἀνθίδης ἔδραψε δάφνας πολὺ περισσοτέρας ἐκείνων, τὰς ὁποίας ὠνειροπόλησεν. Ἡ «Ἀρσινόη» του, ἀπὸ τῆς πρώτης παραστάσεώς της, ἐγοήτευσε τὸ κοινὸν τῶν Ἀθηναίων, τὸ ὁποῖον κατέκλυζε πάντοτε τὸ θέατρον.

Ὁ Ἰωάννης Ἀνθίδης εἶχε κορσεσθῆ πλέον ἀπὸ δόξαν καὶ χρῆμα.

Ἄλλ' ὄχι! ἡ φαντασία τοῦ νέου ἦτο ἀπεριόριστος, τὸ περιβάλλον τῶν Ἀθηναίων τοῦ ἐφαίνετο μικρὸν ἐξήτησεν ἄλλους εὐτυχετέρους ὀρίζοντας, ἐπόθει νὰ γνωρίσῃ καὶ ἄλλα κέντρα, ἠθελε νὰ δοκιμάσῃ τὰς συγκινήσεις τῆς ζωῆς. Ἀνεχώρησε λοιπὸν καὶ εἰς Ἀθηνῶν καὶ μετέβη εἰς Παρισίους· ἐκεῖ εἰργάσθη καὶ ἐμελέτησεν· ἐγνωρίσθη μὲ τὸν καλλίτερον φιλολογικὸν κόσμον καὶ ἤρχισε νὰ συνεργάζηται εἰς πολλὰ γαλλικὰ περιοδικά. Ἀλλὰ ἐλησμονήσεν. Ἡ δόξα, ἡ ὁποία ἦλθεν εἰς αὐτὸν τὸσον ἀφθόνως, αἱ νεαὶ γνωριμαίαι, τὰς ὁποίας ἔκαμε, καὶ ἡ ζωὴ, τὴν ὁποίαν ἠκολούθει, τὸν ἔκαμαν νὰ λησμονήσῃ τὴν κόρην ἡ ὁποία ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ὁ πρῶτός του ἔρωτός καὶ εἰς τὴν ὁποίαν ὄφειλε τὴν ἀπαρχὴν τῆς εὐτυχίας του. Ἄλλοῦ πλέον εἶχε στρέψῃ τὰ βλέμματα, ἀδιαφορῶν ἂν ἡ νεάνις τοῦ Βοσπόρου ὑπέφερε διὰ τὸν ἔρωτα, τὸν ὁποῖον αὐτὸς τῆς ἐνέπνευσεν.

Εἰς Παρισίους ἐγνωρίσθη μὲ τὴν οἰκογένειαν Χρυσοφόρου. Ἡ οἰκογένεια αὕτη εἶχε μίαν κόρην καὶ πολὺ χρῆμα. Ἐὰν δὲ ὑπῆρχε τι, τὸ ὁποῖον τῆς ἔλειπεν, ἦτο τὸ ὄνομα. Ἡ κυρία Χρυσοφόρου, ἦτο γυνὴ ματαιόδοξος. Ἐγνώρισε τὸν Ἀνθίδην καὶ ἐσκέφθη:

— Αὐτὸς εἶναι ἔνδοξος, τοῦ λείπει ὅμως τὸ χρῆμα· θὰ τοῦ τὸ δώσω μαζί μὲ τὴν κόρην μου καὶ ἔτσι ἡ κυρία Ἀνθίδου θὰ ἀνοξῇ τὸν δρόμον εἰς ὅλα τὰ ἀριστοκρατικὰ σαλόνια διὰ τὴν μητέρα της.

Οἱ πρῶτοι ἔρωτες εἶναι πεπονημένοι νὰ μὴν εἶναι ποτὲ καὶ οἱ τελευταῖοι. Ὁ Ἀνθίδης ἂν καὶ δὲν ἠγάπησε τὴν νεάν, τὴν ὁποίαν τοῦ προσέφερον, ἐν τούτοις ἔκαμε καὶ αὐτὸς τὸν συλλογισμὸν του:

— Ἡ δόξα θὰ εἶναι πάντοτε ἐφήμερος, ἂν δὲν στηρίζεται εἰς τὸ χρῆμα. Τί μὲ μέλλει, ἂν ἡ δεσπινὴ Χρυσοφόρου δὲν εἶναι οὔτε ὡραία, οὔτε καθὼς τὴν ὠνειροπόλησα; ἀρκεῖ ὅτι θὰ μοῦ δώσῃ ἀρκετὰ στρογγυλὴν προίκα. Ὅλα τὰ ἄλλα περνοῦν.

Ἐπιπλέον ἀπὸ τοιοῦτον συλλογισμὸν, δὲν ἐκοπίασε καὶ πολὺ. Συγκατετέθη νὰ λάβῃ σύζυγον τὴν δεσποινίδα Χρυσοφόρου.

Οἱ ἀρραβῶνες θὰ ἐγίνοντο ἐν Κωνσταντινουπόλει μεγαλοπρεπῶς. Ἡ οἰκογένεια Χρυσοφόρου ἀνεχώρησεν ἐσπευσμένως ἐκ Παρισίων διὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὰ καθ' ἕκαστα. Ὁ Ἰωάννης θὰ ἐπέστρεφε βραδύτερον.

Ἄλλὰ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ χρονικὸν διάστημα τί ἔκαμνεν ἡ Τερψιχόρην;

Πιστὴ εἰς τὸν ἔρωτά της, παρηκολούθει βῆμα πρὸς βῆμα τὰς ἐπιτυχίας τοῦ λατρευτοῦ της, ἀνεγίνωσκε καὶ ἐπανεγίνωσκε τὰ ἀραιὰ γράμματα, τὰ ὁποία κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐστelle καὶ δὲν ἔλανε νὰ τοῦ γράφῃ, χωρὶς ὅμως νὰ λαμβάνῃ πλέον ἀπαντήσεις του.

Πολλάκις μετέβαινεν εἰς τὸ δάσος, τὸ ὁποῖον ἦτο ὁ μάρτυς τῶν πρώτων ἐρωτικῶν διαχύσεων καὶ ἐκεῖ ἔκλαιε τὴν διάψευσιν τῶν ὀνειρῶν της.

— Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Ἰωάννου μου τὸν ἀπεμάκρυνεν, ἂς ζήσῃ εὐτυχής· εἶμαι βέβαια ὅτι δὲν θὰ μὲ λησμονήσῃ.

Ἄλλ' ὅταν ἔμαθε τοὺς προσεχεῖς ἀρραβῶνάς του, ὅταν ἤκουσε νὰ ψιθυρίζεται τὸ ὄνομα ἐκείνης, ἡ ὁποία θὰ τὴν ἀντικαθίστα, ἐνόησε πλέον ὅτι τὸ πᾶν εἶχε χαθῆ δι' αὐτὴν, ὅτι καὶ ἡ τελευταία ἐλπίς τὴν ἐγκατέλειπεν.

Ὁ ἔρωτός κατέτρωγε τὴν καρδίαν της, τῆς εἶχε μαράνει τὸν ὀργανισμὸν, ἀλλ' οὐδέποτε τῆς ἐνέπνευσε καὶ σχέδιον ἐκδικήσεως.

— Θὰ ὑποφέρω ἀγογγύστως τὴν τύχην μου, οὐδένα θ' ἀγαπήσω καὶ θὰ ζήσω μὲ μίαν ἀνάμνησιν.

Ὁ Ἰωάννης ἔφθασε καὶ αὐτὸς ἐκ Παρισίων καὶ κατέλυσεν εἰς ἐν μεγαλοπρεπῆς ξενοδοχεῖον τῶν Μνηματακίων, ὠραιότερος, γεμᾶτος ἀπὸ δόξαν καὶ μέλλον· ἐφαίνετο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ὄλων πολὺ εὐτυχής...

Ἦτο ἀπόγευμα τῆς πρώτης Κυριακῆς ἀπὸ τῆς ἀφίξεώς του, μετ' ὀλίγας ὥρας θὰ μετέβαινεν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ μέλλοντος πενθεροῦ τοῦ διὰ νὰ τελέσῃ τοὺς ἀρραβῶνάς του. Μόνος εἰς τὸ δωμάτιόν του ἐτελείωνε τὴν τουαλέτταν του, εἶχε φορέσει τὴν ρεδιγκότα του καὶ πρὸ τοῦ καθρέπτου ἐπεδιόρθωνε τὸν λευκὸν λαιμοδέτην του.

Ἦτο δύσθυμος, προσεπάθει νὰ μειδιάσῃ, προσεπάθει ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ μερικὰς βαρεῖας σκέψεις, αἱ ὁποῖαι ἐλεκάθηον εἰς τὴν ψυχὴν του. Ἐξῶ, εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ πιάνου, μία ρομαντικὴ Γερμανίς ἴπαιζεν ἐν μονότονον πένθιμον ἐμβατήριον.

— Οὐφ, κἀτι ἔχω, κἀτι μοῦ βαρύνει τὴν καρδιά...

Δὲν εἶχε τελειώσει τὴν φράσιν του, ὅτε ἡ θύρα τοῦ δωματίου του ἐκρούσθη. Σπεύδει νὰ τὴν ἀνοίξῃ καὶ εὗρισκεται πρὸ μίας κυρίας, ἡ ὁποία δὲν τοῦ ἦτο ἀγνωστος.

Ἐφόρει ἐνδυμασίαν βαθέος χρώματος καὶ ὑπὸ τὸν πυκνὸν πέπλον τῆς εὐγενῆ χαρακτηριστικὰ προσώπου διεγράφοντο. Ὁ Ἰωάννης ἀνετινάχθη.

— Μπα! ὑμεῖς ἰδεσποινίς Τερψιχόρην! ἀναφωνεῖ ὀπισθοχωρῶν.

— Ναι, εἶμαι ἐγώ, ἡ ὁποία δὲν σ' ἐλησμονήσα, εἶμ' ἐγώ, ἡ ὁποία ἐπόθουν πάντοτε τὴν εὐτυχίαν σου καὶ καθημερινῶς παρεκάλουν δι' αὐτὴν...

Ὁ Ἰωάννης δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του μίαν τριαύτην συνέντευξιν. Μόλις εἶδε τὴν νεάν κόρην καταβεβλημένην κῆρας, ἀλλὰ πάντοτε ὡραίαν, ἐνεθυμήθη τὰ πρῶτά του εἰδυλῖα καὶ τὸ αἷμά του ἐπάγωσεν εἰς τὰς φλέβας του, ἔτρεμεν ὀλόκληρος.

— Μὴ φοβῆσαι, Ἰωάννη, ἐξηκολούθησε νὰ τοῦ ὀμιλῇ ἐκείνη μὲ τὴν γλυκεῖαν φωνὴν της, δὲν ἦλθα νὰ σοῦ ταράξω τὴν ἡσυχίαν, οὔτε νὰ σ' ἐμποδίσω ἀπὸ τὴν τρυφεράν συνέντευξιν, εἰς τὴν ὁποίαν τώρα μεταβαίνεις. Ἦλθα νὰ σοῦ ἐπιστρέψω τοὺς ὄρκους σου, χωρὶς νὰ ζητήσω νὰ πάρω ὀπίσω τοὺς ἰδικούς μου. Ζήσε εὐτυχής καὶ μάθε ὅτι ἐγώ θὰ ζήσω μὲ τὴν ἀμνησίαν σου. Ἄφες με μόνον νὰ βάλω εἰς τὴν κομβιόδοχόν σου αὐτὸ τὸ λευκὸν τριαντάφυλλον εἶναι ἀπὸ τὸν κήπον τοῦ χωριοῦ, τὸ ὁποῖον τὸσον ἠγάπησες. Τὰ ἄνθη ἐκεῖνα σοῦ ἐχάρισαν τὴν φήμην, αὐτὸ εὐχομαι νὰ σὲ καταστήσῃ τελείως εὐτυχῆ.

Τῆς κόρης ἡ φωνὴ ἤρχισε νὰ τρέμῃ· ἐνόησεν ὅτι δὲν θὰ ἀντιεῖχε περισσοτέρον, ἀπέσπασεν ἐν λευκὸν ρόδον ἀπὸ τὸ στήθος της καὶ τὸ ἔθεσεν εἰς τὴν κομβιόδοχόν τοῦ Ἰωάννου.

Φεύγω, τοῦ λέγει, ὑγίαινε· καὶ σπεύδει νὰ ἀπομακρυνθῇ.

Ὁ Ἰωάννης εἶχε μείνει ἄφωνος. Ἐκεῖνη ἡ σκηπὴ τοῦ εἶχε παραλύσει τὰ νεῦρα· τῆς κόρης ὁ ἠρωϊσμός καὶ ἡ ἀνεξικακία τοῦ συνέτριψαν τὴν καρδίαν, τὸν εἶχον ἐκμηδενίσει. Ἄλλ' ὅταν εἶδε τὴν κόρην νὰ φεύγῃ καὶ νὰ τὸν ἀποχαιρετᾷ, κἀτι τι ἀνεπήδησεν εἰς τὴν ψυχὴν του καὶ, καταβάλλων ὄλην τὴν δύναμιν τῶν νεύρων του, ὄρμη πρὸς τὴν θύραν καὶ κρατεῖ ἀπὸ τὰς χεῖρας τὴν κόρην, ἡ ὁποία ἔφευγε.

— ὦ! μείνε, ἐδῶ, μείνε διὰ παντός.

Ἀπὸ τὴν αἴθουσαν τοῦ κλαδοκυμβάλου δὲν ἤκουετο πλέον τὸ πένθιμον ἐμβατήριον.

Τὴν ἐπομένην Κυριακὴν τὸ μικρὸ τοῦ Βοσπόρου χωριὸ ἐπανηγύριζεν. Ἐτελοῦντο εἰ γάμοι τοῦ Ἰωάννου Ἀνθίδου μετὰ τῆς Τερψιχόρης.

Τὸ λευκὸν ρόδον εἶχε νικήσει.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

Κ.

ΑΠΟ ΤΑ ΘΑΥΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Ἡ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΩΝ ΜΥΡΜΗΚΩΝ

(συνέχεια ἀπὸ σελ. 573 καὶ τέλος)

Μύρμηκες γεωργοί.—Μύρμηκες καλλιεργηταὶ μανιταριῶν.

Μετὰ τοὺς ποιμένας, ἰδοὺ καὶ οἱ γεωργοὶ μύρμηκες, καὶ μετ' αὐτοὺς οἱ καλλιεργηταί, ὁ τρίτος δηλαδὴ βαθμὸς τῆς ἐξελίξεως τῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου.

Εἰς τὸ Τεξᾶς τῆς Ἀμερικῆς ἀπαντῶσιν ὑπὸ μυρμηκῶν καλλιεργούμενοι μικροὶ σιτοφόροι ἄγροί, τῶν ὁποίων ὁ σῖτος διὰ τοῦτο ὀνομάζεται **μυρμηκόσιτος**.

Πέριξ τῶν μυρμηκοφωλεῶν, εἰς περιοχὴν δέκα μέχρις εἴκοσι ποδῶν, ὑπὸ τὸν καυστικώτατον ἥλιον τῶν μερῶν ἐκείνων, ἐργάζονται δραστηριώτατα καθ' ἡμέραν καὶ καλλιεργοῦν τοὺς πλουσιωτάτους ἄγρους τῶν.

Καὶ κάτι περιεργώτερον :

Συχνὰ οἱ περιπατηταὶ τῶν ἐξοχικῶν μερῶν τῆς Κεντρικῆς Ἀμερικῆς στέκονται ἐκπληκτοὶ ἐνώπιον ὀλογύμνου καὶ ἄνευ οὐδενὸς φύλλου δένδρου, εὐρισκομένου παραδόξως ἀνὰ μέσον τῆς πρωτοφανοῦς πλουσίας βλαστήσεως τῶν ἐκεῖ παντοειδῶν φυτῶν.

Ἄν τις ὀλίγον προσέξῃ, παρατηρεῖ ἀτελετήτους σειρὰς καὶ πυκνοπληθεῖς ἀκολουθίας, ταυτοχρόνως κατερχομένων ἀπὸ τὸ δένδρον μυρμηκῶν καὶ εἰς τεμάχια φερόντων ὅλην τὴν ἀπογυμνωθεῖσαν πρασινάδα τῶν φύλλων.

Τὸ περιεργώτερον εἶναι, ὅτι οἱ μύρμηκες, καλυπτόμενοι κάτωθεν τοῦ φορέτου τῶν, διόλου δὲν φαίνονται, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου νομίζει κανεὶς ὅτι αὐτοκίνητον τὸ φύλλωμα τοῦ δένδρου ἐγκαταλείπει αὐτὸ καὶ τίθεται εἰς παράδοξον καὶ ἀνεξήγητον κίνησιν.

Ἡ φωλεὰ τῶν μυρμηκῶν τούτων εἶναι μακρὰν καὶ διὰ τοῦτο θὰ διανύσουν μεγίστην ἀπόστασιν.

Γίνεται δὲ τοῦτο μὲ τὴν μεγαλειτέραν τάξιν καὶ πρόνοιαν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐξήλευε καὶ ἡ κανονικώτερα πορεία καὶ ἐφοδιοπομπὴ τῶν λογικωτέρων ὄντων.

Ἴδου δὲ πῶς γίνεται αὕτη :

Προηγούνται πρόσκοποι καὶ ἀνιχνευταί, ἔπεται ἰσχυρὴ ὀπισθοφυλακὴ καὶ μετὰ τῶν δύο ἄκρων τῆς μακροτάτης πομπῆς παρατηροῦνται πλεῖστοι διαγγελεῖς, ἀκαταπαύστως πηγαινοερχόμενοι ἀπὸ τὸ ἓν μέχρι τοῦ ἄλλου ἄκρου αὐτῆς καὶ φροντίζοντες διὰ τὴν κανονικὴν καὶ μετὰ τάξεως πορείαν.

Ἴδου καὶ πῶς γίνεται ἡ διανομὴ τοῦ φορέτου :

Ἐκαστον φύλλον κόπτεται κατ' ἀρχὰς εἰς δύο κατὰ μήκος τεμάχια καὶ καθὲν ἐξ αὐτῶν μὲ θαυμαστὴν ἰσορροπίαν τίθεται ἐκατέρωθεν τῶν δύο πλευρῶν τοῦ μύρμηκος, ἀπαράλλακτα ὅπως εἰς τὰ ἄλογα φορτώνονται αἱ ψωμῶκουφαι.

Μὲ ταχύτητα δύο ἢ τριῶν μέτρων κατὰ λεπτὸν ὁδοιποροῦν κατάφορτοι καὶ ἀκούραστοι μύρμηκες, διερχόμενοι πολλάκις καὶ ἀρκετὰ σοβαρὰ κωλύματα, ὡς βράχους, λόφους, σήραγγας καὶ τὰ τοιαῦτα.

Αἱ φωλεαὶ τῶν συνήθως εἶναι ὑπόγειοι. Μερικοὶ ὅμως ἐξ αὐτῶν φωλεύουν κάτω ἀπὸ σωρούς ξηρῶν φύλλων ἢ καὶ ὑπὸ σανιδώματα οἰκοδομῶν.

Ἦμπορεῖ ἡ κατοικία τῶν νὰ διαφέρει κατὰ τύπον, πάντοτε ὅμως ὁ περὶ αὐτὴν κῆπος θὰ καταληφθῇ ἀπὸ τοὺς μύρμηκας, οἱ ὁποῖοι εὐθὺς μετὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐπιδίδονται εἰς τὴν καλλιέργειαν ἄλλοκότου εἴδους μανιταρίου, τὸ ὁποῖον ἐξαναγκάζουν νὰ λάβῃ ἐν ὅλῳ διόλου παράδοξον σχῆμα.

Ὁ Belt παραβιάλλει αὐτὸ πρὸς σπόγγον, ἢ πρὸς ἓν εἶδος μικροσκοπικῶν δενδρουλλίων, τὰ ὁποῖα μὲ πολλὴν τέχνη καλλιεργοῦνται εἰς τὴν Ἰαπωνίαν.

Μέσα εἰς τὸν κῆπον αὐτὸν θὰ ἴδετε μετ' ὀλίγον εἰς ἀρκετῶν μέτρων ἀπόστασιν τὰς φυτείας τῶν μανιταριῶν, μὲ ἕκτακτον τάξιν καὶ ζηλευτὴν κανονικότητα.

Θὰ ἴδετε ἐπίσης τοὺς μύρμηκας νὰ ὠθοῦν πρὸς τὴν ρίζαν τῶν μανιταριῶν μικρότατα τεμάχια φύλλων διαφόρων δένδρων. Ἀπεδείχθη δὲ ὅτι δι' αὐτῶν λιπαίνουσι καὶ ἐνδυναμώνουσι τὰ προσφιλεῖ των μανιτάρια.

Τοιουτοτρόπως, κατὰ τὸν Huber, ἐξηγεῖται καὶ ὁ λόγος τῆς τάσεως, τὴν ὁποίαν ἔχουν οἱ μύρμηκες εἰς τὸ νὰ ἀπογυμνῶν τὰ δένδρα ἀπὸ τὰ φύλλα τῶν καὶ τὰ ὁποῖα τὸσον πυρετωδῶς μεταφέρουν εἰς τὴν φωλεάν των.

Ἡ τομὴ τῶν φύλλων τούτων εἰς λεπτότατα τεμάχια γίνεται ὡς ἑξῆς :

Ὁ πρῶτος μύρμηξ κόπτει τὸ φύλλον εἰς δύο. Ὁ δεῦτερος τὸ κατὰ τὴν τεμάχιον χωρίζει εἰς ἄλλα δύο μικρότερα τοιαῦτα καὶ οὕτω καθεξῆς, μέχρις ὅτου τὸ τεμάχιον καταντήσῃ μικροσκοπικόν. Τότε ὅλα μαζὴ συνθλίβονται καὶ ἀποτελοῦν ἓν εἶδος μάζης, τὴν ὁποίαν διαμελίζουν καὶ ἐξωθοῦν μέχρι τῶν μανιταριῶν, ὅπου τὴν χρησιμοποιοῦν πρὸς λίπασμα, ὅπως προηγουμένως εἶπομεν.

Παρατηρήθη ὅτι καὶ ἄλλο, ἄγνωστον εἰς τοὺς τόπους μας, φυτὸν καλλιεργοῦν οἱ μύρμηκες τοῦ Τεξᾶς τῆς Ἀμερικῆς.

Ἀπὸ τὴν ρίζαν τοῦ φυτοῦ τούτου ἐξάγονται κάτι ἀκαθόριστα σφαιρίδια, τὰ ὁποῖα εἶναι, οὕτως εἰπεῖν, τὰ γεώμηλα τῶν μυρμηκῶν.

Κατὰ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν ξένων μυρμηκῶν, τὸ ἄνωθεν μέρος τῶν μανιταριῶν χρησιμοποιοῦνται ὡς προμαχῶν, καθόσον ἐπ' αὐτοῦ ἀναβαίνοντες οἱ ἰδιοκτῆται τῶν φυτειῶν μύρ-

μηκες ἀποκροῦν κάθε ἐπίφοβον ἐπιδρομὴν. Οὐδὲν ξένον φυτὸν ἢ ἄλλην παραφυάδα θὰ ἀπαντήσητε εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν ἀπὸ τὰς φυτείας τῶν ἐν λόγῳ μανιταριῶν.

— Νὰ ὑποθέσωμεν, ἐρωτᾷ ὁ Huber, ὅτι οἱ μύρμηκες γνωρίζουν ὅτι ἡ καλλιέργεια τῶν μανιταριῶν ἀπαιτεῖ μεγάλην τέχνην καὶ παντελῆ ἀπομάκρυνσιν ἀπὸ αὐτὰ κάθε ξένου παρασίτου ;

Καὶ αὐτοὶ οἱ Γάλλοι, οἱ ὁποῖοι τὴν καλλιέργειαν τῶν μανιταριῶν ἔχουν ἀναπτύξῃ τελειώτατα, μὲ θαυμασμὸν ἐκφράζονται διὰ τὴν ὑπὸ τῶν μυρμηκῶν καλλιέργειάν των.

Ἐφέλιμα διδάγματα.

Μετὰ τὴν ἐπίσκεψιν καὶ τὴν μετὰ προσοχῆς μελέτην μιᾶς τόσοσιν θαυμασίας, καθ' ὅλην τὴν σημασίαν, μυρμηκοφωλεᾶς, πόσας ἐκπλήξεις καὶ πόσα πολύτιμα διδάγματα δὲν ἀποκομίζει κανεὶς ἀπὸ αὐτῆς ;

— Ὅταν μελετῶ κατοικίαν μυρμηκῶν, λέλει ὁ Huber, καὶ ἐπιμελῶς παρακολουθῶ τοὺς ἀπειροπληθεῖς μικροσκοπικοὺς, ἄλλ' εὐφρεστάτους κατοίκους τῆς νὰ οἰκοδομοῦν ὀλόκληρα διαμερίσματα, νὰ χαράττουν κανονικοὺς δρόμους καὶ πλατείας, νὰ κατασκευάζουν σήραγγας, νὰ ἀποθηκεύουν προμηθείας, νὰ καλλιεργοῦν καὶ νὰ ποιμαίνωσι καὶ γενικῶς νὰ ἐπιδίδονται εἰς τόσας ποικίλας ἀσχολίας, χωρὶς ἢ παραμικρὰ εἰς ὅλα αὐτὰ νὰ συμβαίη σύγχυσις, τὸ κατ' ἐμὲ δὲν εἴμπορῶ νὰ μὴ παραδεχθῶ, ὅτι τὰ ζῶντα αὐτὰ εἶναι λογικά, προνοητικὰ καὶ ἐρευρετικώτατα, ὅσον καὶ οἱ δίποδες θαυμασταὶ των.

Μελέται καὶ ἄλλα πειράματα γενικῶς ἀπέδειξαν, ὅτι εἰς τοὺς μύρμηκας τὰ ἔργα καὶ ἡ ἀντίληψις διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν διαφέρει μόνον κατὰ τὴν ἀκτῖνα τῆς ἐνεργείας, ἡ ὁποία βεβαίως εἰς τὸν ἄνθρωπον εἶναι ἀσυγκρίτως ὑπερέτερα καὶ ἀκαταγώνιστος.

Ἐστερον ἀπὸ τὴν ἀφήγησιν τόσοσιν θαυμασίων, τί ἔχει νὰ ἀντιπαρατηρήσῃ κανεὶς εἰς τὴν σκέψιν ταύτην τοῦ σοφοῦ φυσιοδίφου ;

Ἴσως τοῦτο μόνον :

Ὅτι αἱ πολλαὶ ἀρεταί, τὰς ὁποίας τόσοσιν ἀνεπτυγμένους εἶδομεν εἰς τοὺς μύρμηκας, οὐδόλως διαφέρουν ἀπὸ τὰς γνωστὰς καὶ συνήθεις ἀρετὰς τοῦ ἀνθρώπου.

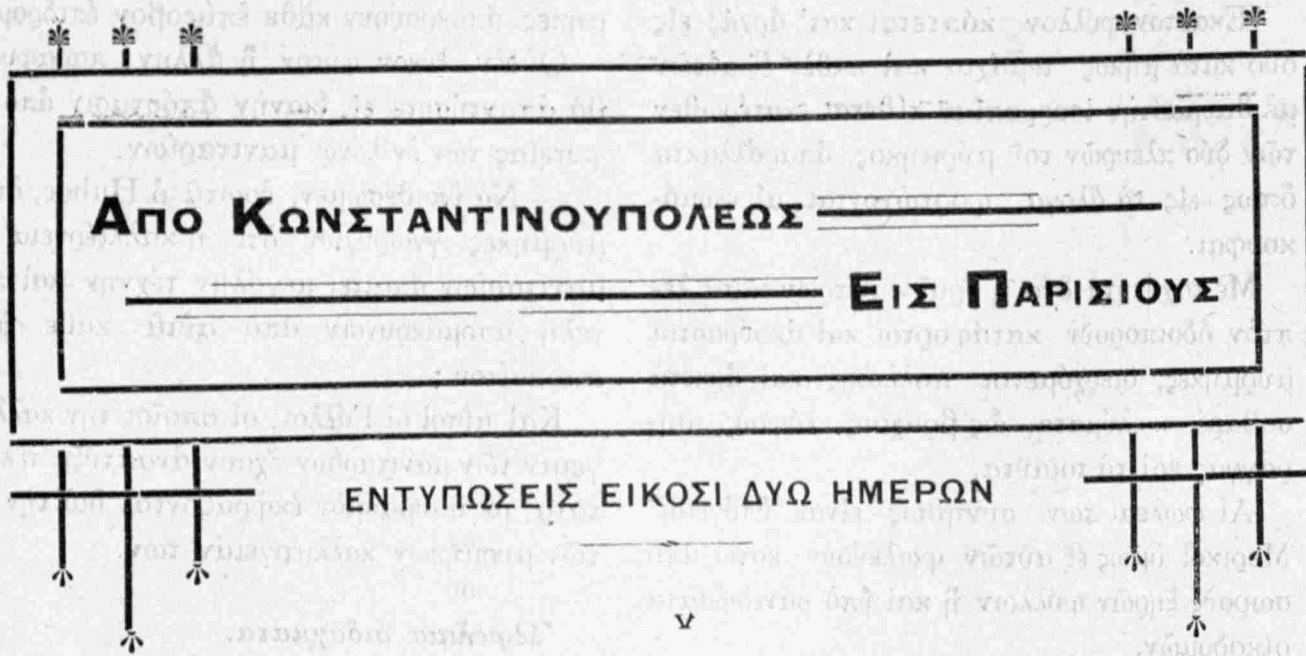
Μήπως καὶ εἰς τοὺς μύρμηκας δὲν παρετηρήσαμεν ἀνεπτυγμένην τὴν ὑπομονὴν, τὴν πρὸς τοὺς νόμους ὑποταγήν, τὴν φιλεργεσίαν, τὴν ἀλληλοβοήθειαν καὶ τὴν ἀλληλεγγύην ;

Ἄς τοὺς ἔχομεν λοιπὸν ὡς ὑπόδειγμα καὶ ὑπογραμμὸν.

Ἡ μελέτη μυρμηκοφωλεᾶς πάντοτε θὰ μᾶς δώσῃ λαμπρὰ καὶ ὠφελιμώτατα διδάγματα.

Περὶ τούτου διόλου δὲν πρέπει νὰ ἀμφιβάλλωμεν.

Ἐνὰ τοὺς Παρισίους.

— Λοιπόν! Εἶμαι εἰς τὴν διάθεσίν σου. Ἐν πρώτοις πρέπει νὰ γνωρίσῃς τὸ Παρίσι. Θὰ πάρωμεν ἕνα ἄμαξι καὶ θὰ περιέλθωμεν τὰ κυριώτερα μέρη.

— Ἐμένα δὲν θὰ μὲ πάρητε; λέγει μὲ παράπονον ἡ παρευρισκομένη Ζερμαῖν, ἡ ὁποία ἠννόει ὀλίγον τὰ Ἑλληνικά.

— Κ' ἐσένα θὰ πάρωμεν, πουλάκι μου!... Ἄ! τὸ πουλάκι μου!...

Καὶ ἐπέθεσεν ἐπὶ τῶν ροδίνων χειλέων τῆς παταγῶδες φίλημα.

— Ἄ! ἄ! ντροπή!

— Ἐδῶ δὲν ἔχει ντροπή, φίλε μου. Θὰ ἰδῆς ἐδῶ κατόπιν πράγματα, ποῦ μόνον εἰς τὸ Παρίσι συμβαίνουν... Λοιπόν πηγαίνομεν.

Εἰς τὸ Παρίσι δὲν δυσκολεύεται τις, ὅπως ἐδῶ, νὰ εὕρῃ ἄμαξαν. Μόλις κατήλθομεν, ἡ ἄμαξα ἦτο ἐτόιμη. Μετ' ὀλίγον εὐρέθημεν πρὸ τῆς Δημαρχίας.

— Εἰς τὴν ὁδὸν Ριβολί, ἄμαξά.

Ὁ φίλος μου κατοικεῖ ἀπὸ τινῶν ἐτῶν εἰς τὸ Παρίσι καὶ ὡς ἐκ τῆς ἐργασίας τὸ γνωρίζει καλῶς.

— Ἐδῶ εἶνε τὸ Σιατελέ!

Καὶ ἐνῶ ἐγὼ ἐθαύμαζον κινῶν τὴν κεφαλὴν καταφατικῶς, ἐκεῖνος ἐξηκολούθει:

— Ἐκεῖ εἶνε τὸ θέατρον τῆς Σάρας Μπερνάρ.

— Τί θίασος παίζει τὴν ὥρην;

— Τὸ ρωσικὸ μπαλέτο.

— Ἰδοὺ ἡ «Σαμαριταῖν», κατάστημα νεωτερισμῶν.

— Τὴν γνωρίζω ἀπὸ τὰς διαφημίσεις τῆς.

— 400,000 φράγκα ἐξοδεύει κατ' ἔτος διὰ διαφημίσεις.

— Κολοσσιαῖον ποσόν.

— Αὐτὸ ἐδῶ εἶνε τὸ Λουβρον, τὸ Μουσεῖον.

— Πᾶμε νὰ τὸ ἰδοῦμε;

— Δὲν ἔχομεν καιρὸν. Τὰς διαφόρους μόνον αἰθούσας νὰ περιπατῆς τρέχων χρειάζονται ὀκτὼ ὥραι. Διὰ νὰ τὸ ἐπισκεφθῆς ἐπιμελῶς χρειάζονται τοὐλάχιστον 5 ἡμέραι.

— ὦ! διάβολε!

— Ἐδῶ ἀπέναντι εἶνε τὸ «Λουβρον», κατάστημα γνωστὸν εἰς τὸ παγκόσμιον. Ἐχει 6000 ὑπαλλήλους.

— Ὁλόκληρος πόλις.

— Ἐχει καὶ ὑπόγεια καταστήματα. Ἐπειδὴ δὲν εὐρίσκοντο ἄλλα καταστήματα γειτονικά νὰ τὰ ἀγοράσουν πρὸς ἐπέκτασίν του, ἔκαμαν ὑπόγειον κατάστημα, τὸ ὁποῖον συγκοινωνεῖ πρὸς τὸ ἐκεῖ πέρα κατάστημα. Ὁ πλοῦτός του κάτω καὶ ὁ φτωχός του εἶνε ἀπερίγραπτος. Θὰ τὸ ἐπισκεφθῶμεν αὐρῖον.

— Ἐχει καλῶς.

— Ἄπ' ἐδῶ καὶ πέρα εἶνε τὰ μεγάλα ξενοδοχεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα διαμένουν πρίγκηπες καὶ ἀριστοκράται. Βλέπεις ἐκεῖνον ἐκεῖ τὸν κῆπον; Εἶνε κήτος τοῦ Κεραμεικοῦ. Παρέκει εἶνε τὰ Ἡλύσια.

— Αὐτὸς ὁ κόσμος ποῦ ἐξέρχεται ἀπ' ἐκείνην τὴν τρύπαν ἀπὸ ποῦ ἔρχεται;

— Εἶνε τὸ Μητροπολιτὴν. Ἐξέρχεται ἀπὸ τὸν ὑπόγειον τροχιόδρομον, ὁ ὁποῖος συνδέει ὅλο τὸ Παρίσι. Δὲν βλέπεις; Γράφει.

— Καὶ διατί γράφει μόνον «Μετρό»;

— Διότι ἐδῶ εἰς τὸ Παρίσι συντομεύουν τὰς λέξεις. Τὸ σινεματογράφ τὸ λέγουν σινεμά, τὸ ὀτομομπιλ—ὠτό, τὸ πνεματικ—πνεμά, τὸ μετροπολιταῖν—μετρό καὶ τὰ λοιπά.

— Θὰ εἰσέλθωμεν βεβαίως.

— Ἐχομεν καιρὸν. Ἄμαξά, εἰς τὴν Ὀπερα!

Ὁ ἄμαξηλάτης κάμπει δεξιὰ καὶ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν Ἀβενιὸν ντέλ-Ὀπερά.

— Βλέπεις αὐτὸν τὸν δρόμον; Εἶνε στρωμένος ἀπὸ ξύλα. Εἰς τὸ Παρίσι ὑπάρχουν τριῶν εἰδῶν δρόμοι: ἀπὸ ξύλα, ἀπὸ πέτραν καὶ ἀπὸ ἄσφαλτον.

Μετὰ μικρὰν πορείαν φθάνομεν εἰς τὸ Μελόδραμα καὶ κατερχόμεθα νὰ περιεργασθῶμεν τὸ θέατρον μὲ τὰς πολλὰς εἰσόδους του, τὸ ὁποῖον εἶνε νοχελῶς ἐκεῖ ἐπὶ τῆς πλατείας ἐξηπλωμένον.

— Ξεύρεις τί εἰσπράξεις κάμνει τὸ Μελόδραμα ἡμερησίως; Ἐξήκοντα χιλιάδας φράγκων κατὰ μέσον ὄρον.

— ὦ-λα-λά!

Τὸ ἀπόγευμα ἐκεῖνο περιήλθομεν διαφόρους τῶν Παρισίων ὁδούς, τὰ μεγάλα βουλευθῆρα καὶ τὴν Μοντμάρτην.

— Τὰ μεγάλα βουλβάρ τὴν νύκτα εἶνε ὥραϊα, μοῦ λέγει ὁ φίλος μου.

— Σὸν τρέ ζιολί! ψιθυρίζει καὶ ἡ Ζερμαῖν, ἐννοήσασα.

— Νὰ ἰδῆς ἐδῶ τὸ βράδυ κίνησιν, νὰ ἰδῆς ζωὴν, νὰ ἰδῆς τρέλλαν, νὰ ἰδῆς πράγματα, τὰ ὁποῖα μόνον εἰς τοὺς Παρισίους συμβαίνουν.

— Εὐτυχεῖς ἄνθρωποι, σεῖς ποῦ ζῆτε στὸ Παρίσι.

Ἡ Παναγία τῶν Παρισίων.

Ὅταν τὸ ὄρολόγιον τῆς Δημαρχίας ἐσήμαινε τὴν τέμπτην ὥραν, εὐρισκόμεθα ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς πλατείας τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων, τὴν ὁποίαν ὅλοι γνωρίζετε ἐξ ἀκοῆς ἀπὸ τὰ διάφορα μυθιστορήματα καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς «Ἀθλίους» τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ.

Θαυμάζομεν τὸν ἀρχαῖον ναὸν μὲ τὰς ἀριστοτεχνικάς ἐπὶ τῶν θυρῶν του εἰκόνας καὶ αἰσθάνομαι μίαν ἄφατον εὐχαρίστησιν πρὸ τοῦ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου κτιρίου, τοῦ συμβολίζοντος τὴν ἰσχὴν καὶ τὸν πλοῦτον τῆς παρελθούσης ἐν Γαλλίᾳ κληρικοκρατίας.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὸν ναόν, ὅπου ἄλλοτε ἐκατοντάδες ἱερέων ὑπηρέτων καὶ ἐπὶ δύο ὥρας θαυμάζομεν τὴν μίαν εἰκόνα περισσότερον τῆς ἄλλης.

Τὸ συμπόσιον.

Τὴν ὀγδόην καὶ ἡμίσειαν ὥραν εὐρισκόμεθα ἐν μέσῳ τρυφερᾶς καὶ εὐθύμου ὀμηγύρεως εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἐκόλ Ἑλληνικὸν ἐστιατόριον.

Ὅλοι εἶνε εὐθύμοι εἰς τὸν κύκλον μᾶς, ὅλοι καὶ ὄλαι εὐφρολογούν, καλαμπορίζουν, παίζουν μὲ τὰς λέξεις καὶ μὲ τὰς χεῖρας καὶ μὲ τοὺς πόδας, ἐνῶ ἐγὼ σιωπῶ, θαυμάζων τὸν κύκλον, εἰς τὸν ὁποῖον διὰ πρώτην φορὰν εὐρίσκομαι. Ὁμολογῶ ὅτι, παρὰ τὰς κακολογίας φίλων μου τινῶν, τὴν ἐσπέραν ἐκείνην ἐσχημάτισα τὴν ἰδέαν, ὅτι ἡμῖν σεμνότερος καὶ αὐτοῦ τοῦ «Ἀπολογητοῦ» τοῦ «Ἄπ' Όλα». Καὶ προσηλώσας τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁδοῦ μέγαρον τῆς Σορβώνης, τοῦ περιφήμου πανεπιστημίου τῆς Γαλλίας, εἰς τὸ ὁποῖον τὰ φῶτα προσέδιδον μίαν μεγαλοπρέπειαν, ἐστέναξα, ζηλεύων τὴν ζωὴν τῶν Παρισίων.

— Αἱ! φίλε μου, ἐδῶ εἶνε Παρίσι! Ὅσοι φέρονται σοβαροὶ ὅπως ἐσύ, τοὺς κοροϊδεύουν, τοὺς γελοῦν, τοὺς ἀποστρέφονται. Δὲν εἶνε Ἄνατολή ἐδῶ. Ἐδῶ εἶνε Παρίσι. Ξύπνα!

Ὁ φίλος μου δὲν εἶχεν ἄδικον αὐτὴν τὴν φορὰν.

Ἐπρεπε καὶ ἐγὼ νὰ συμμορφωθῶ πρὸς τὰς συνθηκὰς τοῦ τόπου καὶ δὲν ἤρρησα νὰ τὸ κατορθώσω.

— Ἄ! μπράβο! ἔτσι!

Τὸ συμπόσιον διεξήγετο θαυμασίως, διασκεδαστικώτατα.

Ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὰς ἄλλας τραπέζας ὄμιλοι Ἑλλήνων σπουδαστῶν ἔτρωγον, ἐλληνοκωτάτῳ τῷ τρόπῳ, ἐλληνοκωτῶντες, ἐνῶ οἱ πλείστοι, γνωρίζοντες τὸ ποιὸν τοῦ συνοδοῦ μου, ἔλεγον πρὸς ἡμᾶς ἀποτεινόμενοι:

— Ἀπόψε ὁ Δὸν Ζουὰν θριαμβεύει!

Καὶ ἐκεῖνος ἀπήντα:

— Σέρετ.

Νῦξ τρέλλας.

Αἱ συνθήκαι, ὑφ' ἃς ζῶμεν, δὲν μοὶ ἐπιτρέπουν νὰ περιγράψω ἐνταῦθα, πῶς διήλθομεν τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Τὸ περιβάλλον μᾶς ἐδῶ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν πρὸς τὸ περιβάλλον καὶ τὴν ζωὴν τῶν Παρισίων.

Τρία αὐτοκίνητα μᾶς μετέφερον ἀπὸ τοῦ Καρτιέ Λατίν εἰς τὰ μεγάλα Βουλευθῆρα καὶ τὴν Μοντμάρτην, εἰσήλθομεν ἐν πρωτοφανεῖ εὐθυμίᾳ καὶ τρέλλα εἰς τὰ ὄνομαστὰ τῆς Μοντμάρτης κονσέρτα καὶ ἀπὸ τὸ «Μουλὲν Ρουζ» κατηντήσαμεν εἰς τὸν «Μαῦρον Γάτον».

Σταυραφίαν τῆς πρώτης ἐκείνης νυκτὸς ἐν Παρισίῳ, ἡ ὁποία αὐτόχημα ἦτο νῦξ τρέλλας, εἶνε ἀδύνατον νὰ δώσωμεν.

Μόλις τὴν τετάρτην πρωϊνὴν ὥραν κατεκλίθημεν. Καὶ ὅταν τὴν ἐπιούσαν μὲ ἠρώτησαν ποῖα ἦσαν αἱ ἐντυπώσεις μου, ἀπήντησα:

— Ξετσιπωσιά καὶ ἅγιος ὁ Θεός!

ΤΟ ΚΟΛΥΒΡΙΟΝ

Εἰς τὸ προσεχές:

Εἰς τὸ δάσος τῆς Βουλώνης. — Τὰ Γαλλικὰ σπύρια. — Εἰς τὴν ἀστυνομίαν. — Ἡ κοκότα ποῦ θέλει νὰ μάθῃ τὰ Ἑλληνικά. — Ἡ μούντζα ποῦ μᾶς ἐδῶκεν ἕνας πλανόδιος πωλητής.

Ὅσοι φοβεῖσθε καὶ θέλετε νὰ ἀποφύγετε τὴν χολέραν, λάβετε μέρος εἰς τὴν ἐκδρομὴν τῶν Παρισίων.

✱ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : ✱
ΔΙ ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ

Ἄσ' Ὀλα

ΤΙ ΦΡΟΝΟΥΣΙ ΠΕΡΙ ΑΥΤΟΥ

ὁ Ἀνώτερος Κληρὸς μας, οἱ Ἐπισιήμενες, οἱ Δημοσιογράφοι, οἱ Λόγιοι.

Πῶς τὸ κρίνουν οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ — ΑΙΣΘΗΜΑΤΑ — ΓΝΩΜΑΙ

Προσέτι θ' ἀναγγεῖλωμεν

τὰς μεγάλας, τὰς ριζικάς, τὰς γενναίας

ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

τὰς ὁποίας θὰ ἐπιφέρωμεν ἀπὸ τοῦ Α' φύλλου τοῦ Β' ἔτους, ἦτοι τοῦ 53 ἀριθμοῦ.

✪ Τὸ « Α Π' Ο Λ Α » ἀνακαινίζεται, αὐξάνει, βελτιοῦται. ✪

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Ἀφίξεις — Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν διὰ τοῦ ρωσικοῦ τῆς γραμμῆς ἀφίκετο ἐξ Ἀλεξανδρείας ἡ ἐλλόγιμος δεσποινὶς Αἰγυπτία Βορλόου, διευθύντρια τῆς ἐκεῖ Ζερβουδακείου Σχολῆς.

— Ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου ἀφίκετο ἐκεῖθεν καὶ ἡ δεσποινὶς Ἀγγελικὴ Σκαλιστήρη, διδασκάλισσα ἐν τῷ Ἀβερωφείῳ Παρθεναγωγείῳ.

Ἀναχωρήσεις. — Τὴν Τετάρτην διὰ τοῦ « Ἰσπαχάν » τῶν Θαλασσιῶν Διαπορθμεύσεων ἀνεχώρησε μετ' ἑσὶν Μασσαλίας εἰς Παρισίους μετὰ τῆς συζύγου αὐτοῦ ὁ διαπρεπὴς τῆς πόλεως μας ἱατρὸς κ. Ἀλέξανδρος Σὺλβεστρος παρὰ τῷ αὐτόθι ἐγκατεστημένῳ νιῷ αὐτοῦ κ. Πλάτωνι Σὺλβεστροῦ.

— Ὡσαύτως διὰ τοῦ αὐτοῦ ἀτμοπλοίου ἀνεχώρησε διὰ Παρισίους καὶ ὁ εὐφύμων γ.ω.σ.τὸς ἐμπορὸς δερμάτων κ. Ἐμμ. Δεϊλεμιδῆς.

Θάνατοι. — Μετὰ πολλῆς τῆς λύτης ἀγγέλλομεν τὸν μετὰ πολυῶδον νόσον θάνατον χρηστῆς γυναικὸς, σεβαστῆς μητρὸς, εὐτυχεσάσης νὰ ἴδῃ χρηστὰ τῆς κοινωνίας μέλη, τῆς *Ἐυφροσύνης Φ. Ἀσημακοπούλου*, προσφιλοῦς μητρὸς τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν συνεργάτου κ. Ἀναστ. Ἀσημακοπούλου, ᾧ τινὶ καὶ συλλυπούμεθα ἀπὸ καρδίας, εὐχόμενοι τῇ μεταστάσει τὴν γαίαν κούφην.

Νομικὴ Σχολή. — Ἐληξάν αἱ ἐξετάσεις τῶν τελειοφοιτῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ὁθωμ. Πανεπιστημίου. Οἱ ἀπόφοιτοι ἀνῆλθον εἰς 250, ἐξ ὧν 12 Ἕλληνες, οἱ ἑξῆς :

Ἀνδρόνικος Κεχαγιόγλου ἐκ Ραιδεστού, Ἀντώνιος Ἀναστασιάδης ἐκ Σμύρνης, Βασίλειος Διαμάντογλου ἐκ Μοναστηρίου, Γεώργιος Καρφόπουλος ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, Δημήτριος Καρακωνσταντίνου ἐκ Γάνου, Ἱερεμίας Ἐδαγγελίδης ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, Ἰωάννης Μαχίλλης ἐκ Θεσσαλονίκης, Νικόλαος Χαλκιάς ἐκ Μοναστηρίου, Πανταλέων Λαμπαδάρης ἐξ Αὔδημιου, Πλάτων Σκουρὸς ἐκ Προύσης, Σερραφείμ Γκιοσοῦζογλου ἐκ Σμύρνης καὶ Σταμάτιος Ταστζόγλου ἐκ Καίσαρειας.

Γράφουσιν ἡμῖν ἐκ *Τσιναρίου* : Τὴν Κυριακὴν 17 φθίνοντος ἐτελέσθησαν αἱ ἐξετάσεις τῶν σχολῶν μας, ἀπὸ τὰς ὁποίας εἰμὶν λίαν εὐχαριστημένοι οἱ κάτοικοι. Τὴν ἐπιούσαν ἤρχισαν τὴν κατεδάφισιν αὐτῆς, ἵνα ἀνεγείρῃν νέαν, τῆς κοινότητος ὑποβαλλομένης πρὸς τοῦτο εἰς πολλὰς θυσίας.

« Γέλα με νὰ σὲ γελῶ », λέγει κοινὸν τι λόγιον.

Καὶ τὸ λόγιον τοῦτο ἐφαρμόζεται πληρέστατα εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον.

Οὕτω τοῦλάχιστον διατείνονται οἱ κοινωνιολόγοι.

Τὸ « γέλα με νὰ σὲ γελῶ » εἶναι, κατ' αὐτούς, ἀπαραίτητος ὅρος τῆς ὑπάρξεώς μας.

Ἐπειτα εἶναι τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Εἴμεθα λοιπὸν συγγνωστοί, διότι ὀφείλομεν ἐπὶ τέλους νὰ ζῶμεν, συμμορφούμενοι πάντοτε μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Διὰ τοῦτο δὲν πρέπει διόλου νὰ ἐπληττώμεθα διὰ τὴν τεραστίαν ἀνάπτυξιν καὶ πρόοδον τῆς ρεκλάμας.

Διότι αὕτη εἶναι ἡ συμβολίζουσα πραγματικῶς τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Καὶ τὰ μεγάλα πνεύματα εἶναι σήμερον οἱ μεγάλοι ρεκλαμαδῶροι.

Ἐγνώρισα ἓνα ἱατρόν, ὅστις δύναμαι νὰ εἶπω ὅτι δὲν ἐγνώριζε τόσον τὴν ἐπιστήμην του, ὅσον ἐγνώριζε τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

— Γέλα με νὰ σὲ γελῶ, εἶνε τὸ μέγα ἀξίωμα τῆς ἐποχῆς, μοὶ ἔλεγε· δὲν πρέπει οὔτε νὰ τὸ ἀγνοεῖτε, οὔτε νὰ τὸ λησμονῆτε.

Ἡμέραν τινά, εἰσελθὼν εἰς τὸ γραφεῖόν του, παρετήρησα ἐπὶ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ τοίχων διάφορα ἔγγραφα, τεθειμένα ἐντὸς πλαισίων καὶ καλύπτοντα σχεδὸν ἕξ ὀλοκλήρον τοὺς τοίχους.

Τὰ ἔγγραφα ταῦτα ἔφερον διαφόρους σφραγίδας καὶ εἶχον τὸν τύπον διπλωμάτων.

— Διάβολε! εἶπον κατ' ἑμαυτόν, πόσων ἀκαδημιῶν διπλώματα ἔχει! Τί σοφὸς ἄν-

θρωπος! Καὶ ἐπειδὴ ὡς ἐκ τῆς μυωπίας μου μοὶ ἦτο ἀδύνατον ν' ἀναγνώσω τὰ διπλώματα ταῦτα, ἔθεσα ἐπὶ τῆς ρινόςμου τὰ δίοπτρά μου καὶ ἐπλησίασα εἰς τὸν τοίχον.

Καὶ τί βλέπω ;

Ἐν μόνον τῶν διπλωμάτων ἐκείνων, τὸ ἐν τῷ κέντρῳ εὐρισκόμενον, ἦτο τὸ ἱατρικόν, ὅλα δὲ τὰ λοιπὰ, τὰ καλύπτοντα τοὺς τοίχους, ἦσαν διπλώματα διαφόρων σωματείων καὶ ἀδελφοτήτων· ὁ ἱατρὸς ἦτο μέλος δέκα πέντε σωματείων.

— Καὶ ἦτο λοιπὸν ἀνάγκη νὰ τεθῶσιν ὅλα ταῦτα ἐντὸς πλαισίου καὶ ν' ἀναρτηθῶσιν ἐκεῖ ; Ὅθι ἐρωτήσῃ ἴσως τις.

Διὰ τὸν μὴ γνωρίζοντα τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, βεβαίως δὲν ὑπῆρχε τοιαύτη ἀνάγκη, διὰ τὸν γνωρίζοντα ὅμως, ἄλλως εἶχε τὸ πρᾶγμα. Ἐκ τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸ γραφεῖόν του πολλοὶ ἐξελάμβανον τὰ διπλώματα τῶν σωματείων ὡς διπλώματα ἱατρικῆς ἢ ἄλλης τινὸς Ἀκαδημίας· τὸν ἱατρόν ἐπομένως, τὸν κάτοχον τόσων διπλωμάτων, ὥστε νὰ δύναται δι' αὐτῶν νὰ ταπεισάρῃ ὀλοκλήρον δωμάτιον, ὡς τὸν μεγαλειότερον σοφόν !

Ἐγνώρισα ἐπίσης ἕτερον ἱατρόν, ἐν Αἰγύπτῳ τοῦτον, βαθύτατον γνώστην τοῦ πνεύματος τῆς ἐποχῆς.

— Γέλα με νὰ σὲ γελῶ, μοὶ ἔλεγεν, αὐτὸ εἶναι τὸ μέγα ἀξίωμα, αὐτὸ καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Αὐτὸς πράγματι τὸ εἶχεν ἐννοήσῃ κάλλιστα.

Καὶ ἐδημοσίευσεν εἰς τὰς ἐφημερίδας ρεκλάμας, αἵτινες τὸν παρίστων ὡς σωτήρα καὶ λυτρωτὴν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐγραφε, λ.χ. ὅτι θεραπεύει πάσας τὰς ἀσθενείας καὶ αὐτὰς τὰς ἀνιάτους. Ὅτι χωλοὶ, τυφλοὶ ἐκ γενετῆς, παραλυτικοὶ, κωφοὶ καὶ ἀλαλοὶ καὶ φρενοπαθεῖς εὐρίσκουν παρ' αὐτῷ τὴν ἴασιν.

Ὅτι αἱ στεῖραι μεταβάλλονται ὑπ' αὐτοῖς εἰς εὐτέκνους, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐπιθάνατοι σώζονται διὰ τινος θαυματουργοῦ φαρμάκου, ὑπ' αὐτοῦ ἐφευρεθέντος.

Μεταξὺ τῶν πολλῶν ἐπεισοδίων τοῦ βίου τοῦ σοφοῦ τούτου ἱατροῦ εἶναι καὶ τὸ ἑξῆς :

Ἄστειος δημοσιογράφος, θέλων νὰ τὸν εἰρωνευθῆ ὡς ρεκλαμομανῆ, ἐξέλεξεν ὡς κατάλληλον εὐκαιρίαν πρὸς τοῦτο τὴν 1ην Ἀπριλίου.

Καὶ λοιπὸν τὴν ἡμέραν ταύτην ἔγραψεν ἐν τῇ ἐφημερίδι του ὅτι γνωστὴ κυρία, στεῖρα καὶ ἡλικιωμένη, ἔτεκεν ἄρρεν, κατόπιν δυσκόλου καὶ ἐπωδύνου τοκετοῦ, ἐξ οὗ ἀπήλλαξεν αὐτὴν ἡ σωτηρία ἐπέμβασις τοῦ ἐν λόγῳ ἱατροῦ, ὃν καὶ συνέχαιρε μετὰ τῆς τεκούσης!

Τὸ πρᾶγμα προὔκάλεσε τὴν θυμηδίαν καὶ τὸν γέλωτα.

Ἐννοεῖται, ὅτι διὰ τὴν κυρίαν καὶ τὸν σύζυγόν της δὲν ἦτο εὐχάριστος ὁ ἀστεισμός, ὁ ἱατρὸς ὅμως δὲν δυσηρεστήθη διόλου.

Ὅτε συνήντησα αὐτὸν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῆς ἐφημερίδος, μοι εἶπε: «Γέλα με νὰ σὲ γελῶ», αὐτὸ εἶναι τὸ μέγα ἀξίωμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς.

Εὐτυχεῖς πραγματικῶς οἱ ἐννοήσαντες τὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καὶ δυστυχεῖς οἱ μὴ δυνθθέντες νὰ ἐννοήσωσιν αὐτό.

ἌΣΤ... ΠΑΠ...

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΧΡΩΜΑΤΟΠΩΛΕΙΟΝ καὶ ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΚΛΕΑΝΘΟΥΣ ΦΩΤΙΑΔΟΥ

Ἄδριανούπολις

— Ἄν ἐξακολουθῆς, μικρὲ ταραχοποιεῖ, νὰ ἐνοχλῆς τοὺς τριγυρινούς σου, θὰ σοῦ πάρω ὅλα αὐτὰ ποῦ σοῦ ἄχρισα!!

ΑΠΟ ΤΑ ΦΑΙΔΡΑ ΤΗΣ ΧΟΛΕΡΑΣ

Μὲ τὰ δάκτυλα ἔξω ἀπὸ ταῖς κάλτσαις καὶ μὲ ταῖς κάλτσαις ἔξω ἀπὸ τὰ παπούτσια, μὲ τὸ γέλεκι ἀνοικτὸ πρὸς τὸ ὑποκόμισο, καὶ τὸ ὑποκόμισο ἀνοικτὸ πρὸς τὰ εὐρέα καὶ ἡλιοκαῆ στήθη, μὲ τὸ φέσι κατεβασμένο ἕως τὴν μύτη, ἐκοιμάτο ἀμερίμνωσ ἐπάνω εἰς τὰ πάλλευκα σκαλοπάτια τοῦ περικαλοῦς οἰκοδομήματος τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων. Ἐκοιμάτο ἀμερίμνωσ καὶ ἡ φαντασία φαῖδρὰ ἐπλανᾶτο εἰς φαῖδρους παραδείσους καὶ ὅλη ἡ ἡδύτης τῆς ἀπολαύσεως ἀπεκρυσταλλοῦτο εἰς ἐν μαλακώτατον ροχαλητὸν καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ στήθους στάγδην καταπίπτοντα σίελον. Ἐκοιμάτο. Καὶ θὰ ἐκοιμάτο ἡσυχος καὶ ἀνενόητος, παρ' ὅλον τὸ πλῆθος τῶν ἀνερχομένων καὶ κατερχομένων τὰς βαθμίδας τοῦ ταχυδρομείου, χωρὶς νὰ δίδουν προσοχὴν εἰς αὐτόν.

Ἐνα ὁμοῦ κοιτιβελάκι, γοητευθέν, ὡς φαίνεται, ἀπὸ τὴν πόζα-τοῦ ξαπλωμένου καὶ ἀπὸ τὸ ναργιλεκλίδικο ροχαλιτιό του, ἐστάθηκε καὶ τὸν ἐθαύμαζε καὶ ἀπελάμβανε καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ἀπόλαυσιν τοῦ κοιμωμένου καὶ ἡ ἀπόλαυσις του αὐτὴ ἐξωγραφίζετο εἰς ἐν χαριτωμένον χαμόγελο.

Σὲ λιγάκι κοντὰ εἰς τὸ κοιτιβελάκι ἐστάθη καὶ μιὰ κοιτιβέλα καὶ κοντὰ εἰς τὴν κοιτιβέλαν καὶ ἕνας ὑπάλληλος ἐνὸς πλησίον Τραπεζιτικοῦ καταστήματος καὶ κοντὰ εἰς τὸν ὑπάλληλον καὶ ἕνας ἔμπορος, καὶ κοντὰ εἰς τὸν ἔμπορον καὶ ἕνας ἄλλος, καὶ ἔτσι σιγά-σιγά ὁ κύκλος ἐμεγάλωνε καὶ ὁ πλησίον ἐκεῖ ἰστάμενος ἀστυνόμος, ὅτε εἶδε τὸν συνωστισμὸν ἔτρεξε νὰ ἴδῃ τί συμβαίνει.

Καὶ τί νομίζετε ὅτι εἶδε ὅτι συμβαίνει;

Εἶδεν ὅτι ὁ ξαπλωμένος ἦτο **χολεριασμένος** καὶ ἀμέσως διατάσσει νὰ εὐρυνθῆ ὁ κύκλος, ἀπαγορεύων αὐστηρῶς νὰ πλησιάσῃ κανεὶς, προσκαλεῖ ἀστυνομικὸν ἱατρὸν καὶ ἐν γένει λαμβίνει ὅλα τὰ μέτρα, τὰ ὁποῖα ἀπῆται τὸ ἐξαιρετικὸν τῆς περιστάσεως.

Ὁ ἱατρὸς φθάνει, ὀπλίζεται μὲ ὅλα τὰ προφυλακτικὰ ἀπολυμαντικὰ, τὰ βλέμματα τοῦ πλῆθους στρέφονται ὅλα πρὸς τὸν ἱατρὸν, ὁ ἱατρὸς τὰ βλέπει καὶ φουσκώνει, καὶ μὲ βαρῦτητα Κὼχ πλησιάζει τὸν κοιμισμένον καὶ τὸν κτυπᾷ διὰ τῆς ἄκρας τοῦ ποδός. Ὁ κοιμισμένος ποῦ νὰ ξυπνήσῃ. Τὸν κτυπᾷ δυνατώτερα, ἢ αὐτὴ ἀκίνησια.

— Χολερικός λήθαργος, λέγει ὁ ἱατρὸς καὶ τὸν... κλωτσᾷ.

— Ὁ κοιμισμένος ἀπαθῶς ἀνοίγει δύο μισοσβυσμένα μάτια.

— Κάλκ, λέγει, ὁ ἱατρὸς.

— Κίμ ὀλμούς; ἀπαντᾷ ὁ ξαπλωμένος.

— Οὐλάν κάλκ.

— Καλκάν μπαλοῦκ σίμιδι γιόκ, Μαῖστά, λέγει ὁ ξαπλωμένος, καὶ ὁ κόσμος γελᾷ καὶ ὁ ἱατρὸς ὀργίζεται καὶ ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν ἀστυνόμον:

— Τσαούς!

Καὶ ὁ ξαπλωμένος:—Τσαούς... Ὁγλούμ, οὔζοῦμ δαὰ τσίμμαδη.

Ὁ κόσμος ξεσπᾷ εἰς γέλια, ὁ ἱατρὸς, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐπιστήμη προσεβλήθη, ἀγριεύει, ὁ ἀστυνόμος σηκώνει τὸ καμτσίκι, ὁ ξαπλωμένος βλέπει ὅτι ἡ δουλειὰ πῆρε νὰ βρωμῆ καὶ... ἀφίνει τὰ παπούτσια του καὶ τὸ κόβει λίσπη... Σ.

